

23603

එළවළු හා පළතුරු අලෙවිකරණය සඳහා ප්ලාස්ටික් ඇසුරුම් භාවිතයෙහි බලපෑම අගයීමේ අධ්‍යයනය

ජේ.කේ.එම්.ඩී. චන්ද්‍රසිරි
එස්. ඇපාසිංහ

23603

ISBN 978-955-612-117-9

631.563.9
(5L)
කොළඹ

Rs.120

තැ.ප. 1522

දු.අ. 94112696981

විද්‍යුත් තැපෑල: library@harti.lk

කොළඹ,

94112696437

ශ්‍රී ලංකාව.

ෆැක්ස් 94112692423.

වෙබ් : www.harti.lk

HARTI

එළවළු හා පලතුරු අලෙවිකරණය සඳහා ඵලාස්ටික් ඇසුරුම් භාවිතයේ හි බලපෑම ඇගයීමේ අධ්‍යයනය

MF
Z
1114

ජේ.කේ.එම්.ඩී. චන්ද්‍රසිරි
එස්. ඇපාසිංහ

සිංහල පර්යේෂණ වාර්තා: අංක 45

2011 පෙබරවාරි

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය
114, විජේරාම මාවත,
කොළඹ 07.

23603

23603

පුස්තකාලය
LIBRARY
හෙ.කො.ගො.ප.පු.ආ
HARTI

ප්‍රථම මුද්‍රණය -2011

© හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය

සියළුම හිමිකම් ඇවිරිණි

පරිගණක ඇතුළු ඇමුණුම : ඒ.පී. උදේති කරුණාරත්න

කවරය සැකසුම : ඒ.පී. උදේති කරුණාරත්න

ISBN 978-955-612-117-9

පෙරවදන

මෙහි පාරිභෝගිකයාට අවශ්‍ය එළවළු හා පලතුරු නිෂ්පාදන වැඩි කිරීමේ දී මුහුණපානු ලබන ප්‍රධාන ගැටළුවක් වන්නේ, පසු අස්වනු භාවිතය යි. අස්වනු නෙළීමේ සිට පාරිභෝගිකයා අතට පත්වීම දක්වා අලෙවි දාමයන් හි ඇති විවිධ පාර්ශවයන් එනම්, එකතු කරන්නන්, තොග වෙළෙඳුන්, ප්‍රවාහනය කරන්නන්, කොමිස් වෙළෙඳුන් හා සිල්ලර වෙළෙඳුන් අතින් සිදු කෙරෙන වැරදි ඇසුරුම් හා ප්‍රවාහන ක්‍රම හේතුවෙන් සැලකිය යුතු එළවළු හා පලතුරු ප්‍රමාණයක් භාවිතයෙන් තොර ව දිනපතා අපතේ දැමීමට සිදුවේ. එළවළු හා පලතුරු නිෂ්පාදනය සඳහා වැඩිපුර ම අවැසි ඉඩම් වැනි භෞතික සම්පත් මෙන් ම මුද්‍රාණය සම්පත් සීමිත ව ඇති ශ්‍රී ලංකාව වැනි දියුණු වෙමින් පවත්නා රටකට මෙය දැරිය නො හැකි පාඩුවකි. මෙම තත්වය පිටුදැකීම සඳහා රජය මැනවක් දී ගනු ලැබූ පියවරක් වූයේ, එළවළු හා පලතුරු නිෂ්පාදන ප්‍රවාහනයේ දී හා හැසිරවීමේ දී ප්‍රමාණවත් ඇසුරුම් භාවිතය උනන්දු කරවීම සඳහා සහනදායී මිලකට ඒවා ලබා දීම යි. මෙමගින් එළවළු හා පලතුරු අපතේ යාම අඩු කරගැනීමට අමතර ව පාරිභෝගිකයාට තත්වයෙන් ඉහළ නිෂ්පාදන මෙන් ම නිෂ්පාදකයාට ඉහළ මිලක් ලබාදීමට අපේක්ෂා කරන ලදී.

මෙම අධ්‍යයනය වූ කලී, ඉහත සඳහන් ප්‍රශ්නය කෙතරම් දුරට සාර්ථක වී ඇද්ද යන්න පිළිබඳ ව කෙරෙන විමර්ශනයකි. අධ්‍යයනය යටතේ ඇසුරුම් බෙදාදීමේ කාර්යයෙහි හි ලා පුරෝගාමී ව කටයුතු කළ පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය මගින් පසුගිය වසර කීපය තුළ දී විවිධ පාර්ශවයන් අතර ප්‍රමාණවත් ඇසුරුම් බෙදාදීම හා සම්බන්ධ ප්‍රගතියන්, එම ඇසුරුම් භාවිතයට ගැනීම හා සම්බන්ධවත්, විශේෂයෙන් ම එළවළු හා පලතුරු ඇසිරීම හා ප්‍රවාහනය සඳහා ඒවා භාවිතා කිරීම සම්බන්ධයෙන් මේ දක්වා අත්කරගෙන ඇති ප්‍රගතියන්, ඒ හේතුවෙන් ගොවියා මෙන් ම පාරිභෝගිකයා ඇතුළු අනෙකුත් පාර්ශවයන්ට සිදුවූ වාසිත් පිළිබඳ ව අවධානය යොමුකර ඇත. මීට අමතර ව අධ්‍යයනය යටතේ මෙම ඇසුරුම් භාවිතය සඳහා බාධාකාරී ලෙස බලපානු ලබන කරුණු පිළිබඳ ව ද විමර්ශනයට ලක්කර ඇති අතර, විවිධ පාර්ශවයන් ඇසුරුම් භාවිතය සඳහා උනන්දු කරවීම කෙරෙහි වැදගත් වන යෝජනා ද ඉදිරිපත් කර ඇත. මෙම අධ්‍යයනයෙහි හි සොයා ගැනීම් අදාළ කාර්ය වඩාත් සාර්ථක කරගැනීම සඳහා පෙරටුව කටයුතු කරන ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්ටත්, සැලසුම්කරුවන්ටත්, ඒවා ක්‍රියාත්මක කරන්නන්ටත් මගින් සේ එදායක වනු නො අනුමාන ය.

මෙම අධ්‍යයනය සිදු කිරීම සඳහා මූලිකත්වය ගත් ගෞරවය, ආයතනයේ අධි පර්යේෂක ජ.කේ.එම්.ඩී. චන්ද්‍රසිරි මහතාටත්, ඒ සඳහා ඔහුට සහාය දුන් පර්යේෂණ නිලධාරී එස්. ඇපාසිංහ මහතාටත් අනෙකුත් සැමටත් මාගේ ප්‍රණාමය පළ කරමි.

නීතිඥ ලලිත් කාන්ත ජයසේකර
අධ්‍යක්ෂ

ස්තූතිය

මෙම අධ්‍යයනය සිදු කිරීමේ දී නන් අයුරින් සහාය දැක්වුවන් බොහෝ වන අතර, ඔවුන් සියළු දෙනා මතක් කර සිටීම යුතුකමක් යැයි සිතන්නෙමු.

අධ්‍යයනයේ හි සොයා ගැනීම්වල ප්‍රායෝගික වැදගත්කම පෙන්වා දෙමින් අධ්‍යයන වාර්තාව කඩිනමින් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා අප උනන්දු කරවන ලද්දේ හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකරුගුණ පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයේ වර්තමාන අධ්‍යක්ෂ නීතිඥ ලමින් කාන්ත ජයසේකර මහතා ය. ඒ සමීඛන්ධ ව ඒ මහතාට අපගේ කෘතඥතා පූර්වක ස්තූතිය පළකර සිටින්නෙමු. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා අප දිරිගන්වනු ලැබුයේ හෙ.ගො.ප.පු ආයතනයේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ) එල්.පී. රාජසේන මහතා ය. අධ්‍යයනය කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ ව විවිධ අදහස් දැක්වීමෙන් පමණක් නොව, අධ්‍යයන වාර්තාව කියවා ඒ සමීඛන්ධයෙන් තම අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් ඒ මහතා දැක්වූ සහාය ඉතා අගය කොට සලකමු.

අධ්‍යයනය සඳහා අවශ්‍ය ද්විතියික තොරතුරු, විශේෂයෙන් ම බෙදා දෙනු ලැබූ ප්‍රමාණවත් ඇසුරුම් හා සමීඛන්ධ තොරතුරු ලබා දෙනු ලැබුයේ අදාළ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනයේ නිලධාරී මහතුන් විසිනි. එම තොරතුරු පමණක් නොව ඒවා භාවිතය සමීඛන්ධයෙන් තම අත්දැකීම් ද අප හට ලබාදුන් එම ආයතනයේ හිටපු වැඩ බලන අධ්‍යක්ෂ එම්.ඩී. ප්‍රනාන්දු මහතා ඇතුළු සැමට අපගේ කෘතඥතාවය පළ කරන්නෙමු.

අධ්‍යයනයේ ක්ෂේත්‍ර තොරතුරු රැස් කිරීම සඳහා සහාය දෙන ලද්දේ ඒ සඳහා අතිශයී විමර්ශකවරුන් ලෙස බඳවා ගනු ලැබූ එස්.වයි.එන්. නිකපීටිය, එන්.ආර්.එස්. නන්දපීව, පී.ආර්.එම්.එම්. රාජපක්ෂ හා ඩබ්ලිව්.ඒ.සු. ප්‍රඡප යන මහත්වරුන් ය. ඔවුන් ඒ සඳහා දරන ලද උත්සාහය ද ඉතා අගය කොට සලකමු.

ද්විතියික දත්ත මෙන් ම ක්ෂේත්‍රයෙන් තොරතුරු ලබා ගැනීමේ කාර්යය සඳහා හෙ.ගො.ප.පු. ආයතනයේ දත්ත සැකසුම් අංශයේ සංවිනිත සහකාර හංස යසරත්න මහතාත්, කෘෂි ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යාපෘති ඇගයීම් අංශයේ සංවිනිත සහකාර ශාන්ත ඇරුණසිරි මහතාත් මහත් කැප වී ක්‍රියා කළහ. එම කාර්යයන් සුපරීක්ෂණයට භාජනය කිරීමෙන් හා දත්ත වගු සටහන් සකස් කිරීමාදියෙන් එම අංශයේ සංවිනිත නිලධාරීන් සන්ධ්‍යා සේනානායක මහත්මිය ද වටිනා කාර්ය කොටසක් ඉටු කළා ය. මේ සියළු දෙනා ද සිහිපත් කර සිටින්නේ ස්තූති පූර්වකව ය. අධ්‍යයනයේ දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා හෙ.ගො.ප.පු. ආයතනයේ සංවිනිත හා දත්ත සැකසුම් අංශයේ අංශ ප්‍රධාන එම්.ඩී.එල්. සෙනරත් මහතාත් එම අංශයේ දත්ත විශ්ලේෂක සී.එන්. ප්‍රේමවර්ධන මහත්මියත් දැක්වූ අගනා සහාය ද මෙහි දී මතක් කර සිටිමු. වාර්තාව ප්‍රකාශයට පත්කිරීම සඳහා ක්‍රියා කළ ප්‍රකාශන ඒකකයේ ප්‍රධාන පුජිත ද මෙල් මහතා ද, කළමනාකරණ සංස්කරණ කටයුතු සිදුකළ ප්‍රවෘත්ති හා ප්‍රකාශන නිලධාරීන් වත්සලා ගමගේ මහත්මිය ද, මුද්‍රණ අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය ද ඉතා ආදරයෙන් සිහිපත් කරන්නෙමු.

පේ.කේ.එම්.ඩී. වන්දසිරි
එස්. ඇපාසිංහ

සංක්ෂේපය

“අපි වච්චු- රට නගමු” වැඩසටහන යටතේ එළවළු හා පලතුරු ප්‍රවාහනයේ දී වන නාස්තිය අඩු කිරීම සඳහා ජලාස්ථික ඇසුරුම් 300,000 ක් අලෙවි ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ විවිධ පාර්ශවකරුවන් වෙත ලබාදීමට සැලසුම් කරනු ලැබිණි. පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය මගින් ක්‍රියාත්මක මෙම ව්‍යාපෘතිය ඇගයීම හෙක්ටර් කොඩ්ඩැකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය මගින් සිදුකෙරිණි. ඒ යටතේ ව්‍යාපෘතිය මගින් ජලාස්ථික ඇසුරුම් ලබාදීම හා සම්බන්ධ ප්‍රගතිය, ලබාදුන් ඇසුරුම් කුමන කාරණා සඳහා භාවිතා කරන්නේ ද යන්න, ජලාස්ථික ඇසුරුම් ලබාදීම නිසා කෘෂි නිෂ්පාදන අපතේ යාම, ඒවායේ ගුණාත්මකභාවය හා මිල කෙරෙහි යම් බලපෑමක් වූයේ ද යන්න විමසා බලන ලදී. ද්විතියික දත්ත භාවිතය හා ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයක් අනුසාරයෙන් අධ්‍යයනය සිදු කරනු ලැබිණි. අධ්‍යයනයට අනුව අලෙවි පාර්ශවකරුවන් අතර ඉහළ ඉල්ලුමක් නො පැවතිය ද ජලාස්ථික ඇසුරුම්වලින් තුනෙන් එකක් පමණ බෙදා අවසන් කර ඇති බව අනාවරණය විය. නිෂ්පාදකයින්, එකතු කරන්නන්, තොග වෙළෙඳුන් හා සිල්ලර වෙළෙඳුන් යන සියළු ම පාර්ශව වෙත බෙදා දී ඇති මෙම ඇසුරුම්වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් එළවළු හා පලතුරු නිෂ්පාදනය අතින් ප්‍රමුඛත්වයක් ගත් බදුල්ල, නුවරඑළිය, අනුරාධපුරය හා ගම්පහ යන දිස්ත්‍රික්ක වෙත වැඩියෙන් ලබා දී තිබේ. එකතු කරන්නන් හා ප්‍රවාහනය කරන්නන් හැර අන් පාර්ශවයන් වෙත ලබාදුන් ඇසුරුම්වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් එළවළු හා පලතුරු ඇසුරුම් ප්‍රවාහනය සඳහා භාවිතා කර ඇත. ව්‍යාපෘතියෙන් අපේක්ෂා නො කළ ද වසන්තීකරණය සඳහා බීජ ලුහු ප්‍රවාහනය කිරීමේ හා බීජ අර්තාපල් ඇසුරුම් තැබීමේ හා වසන්තීකරණයට භාවිතා කිරීමේ උපකරණයක් ලෙස ද ඇසුරුම් භාවිතා වී ඇත. මීට අමතර ව එදිනෙදා නිවසේ අවශ්‍යතා සඳහා ද භාවිතා වී තිබේ. ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිත අලෙවි දාමයන් බිහි වී ඇත්තේ ඉතා සුළු ප්‍රමාණයක් වන අතර, සුපිරි වෙළෙඳසැල් හා අනුබද්ධිත අලෙවි දාමය ඉන් ප්‍රධාන ය. ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය නිසා වෙළෙඳ ද්‍රව්‍යවල අපතේ යාම් අඩු වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. මීට අමතර ව නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මක බව ද ඉහළ යාමක් දක්නට විය. සුපිරි වෙළෙඳසැල් හා අනුබද්ධිත ව ඇසුරුම් භාවිත ගොවීන්ට නිෂ්පාදන සඳහා වැඩි මිලක් ලැබුණි. නිෂ්පාදකයින් ඇසුරුම් භාවිතය සඳහා උනන්දුවක් දැක්වූව ද ඒවා ප්‍රවාහනය කිරීමේ අපහසුකම්, අධික ප්‍රවාහන මිල මෙන් ම ඒවා මිල දී ගන්නා වෙළෙඳ ජාලයන් ප්‍රමාණවත් ව ගොඩනැඟී නොමැතිකම ඒ සඳහා බාධාවන් විය. ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය සඳහා උනන්දු කරවීම කාලෝචිත ක්‍රියාවක් බැවින් එය ප්‍රවලිත කිරීම සඳහා රජයේ නොමද සහාය අවශ්‍ය වන අතර, යටිතල පහසුකම් සැලසීම, ලොරි යනාදිය ලබාගැනීමට ණය සහන සැලසීම, දැනුවත් කිරීම යනාදියෙන් මේ සඳහා රජයට දායක විය හැකි ය.

පටුන

පළමුවැනි පරිච්ඡේදය

හැදින්වීම	1
1.1 ඇගයීම් අධ්‍යයනය හා අරමුණු	2
1.2 සුවිශේෂ අරමුණු	2
1.3 ක්‍රමවේදය	2
1.4 අධ්‍යයන කාලය	3
1.5 අධ්‍යයනයේ සීමාකම්	3

දෙවැනි පරිච්ඡේදය

පසු අස්වනු හානිය හා සම්බන්ධ සාහිත්‍ය විමර්ශනය	4

තෙවැනි පරිච්ඡේදය

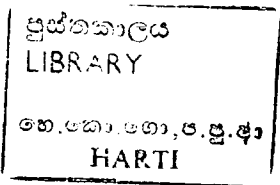
ජලාස්ථික ඇසුරුම් බෙදා හැරීම	8
3.1 හැදින්වීම	8
3.2 ජලාස්ථික ඇසුරුම්වල ස්වභාවය	8
3.3 ජලාස්ථික ඇසුරුම්වල මිල ගණන්	8
3.4 ජලාස්ථික ඇසුරුම් බෙදා හැරීමේ ක්‍රියාවලිය	9
3.5 ජලාස්ථික ඇසුරුම් බෙදා දීමේ ප්‍රගතිය	9
3.6 බෙදා දුන් ඇසුරුම්: වර්ගය අනුව	10
3.7 බෙදා දුන් ඇසුරුම්: දිස්ත්‍රික්ක අනුව	11
3.8 බෙදාදුන් ඇසුරුම්: පාර්ශ්වකරුවන් අනුව	11
3.9 බෙදාදුන් ඇසුරුම්: වයස් කාණ්ඩ අනුව	12

සිව්වැනි පරිච්ඡේදය

ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය	13
4.1 හැදින්වීම	13
4.2 නිෂ්පාදකයින් විසින් ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතා කරනු ලැබීම	13
4.3 තොග වෙළෙඳුන් විසින් ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතා කරනු ලැබීම	15
4.4 සිල්ලර වෙළෙඳුන් විසින් ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතා කරනු ලැබීම	16
4.5 අනෙකුත් කණ්ඩායම් විසින් ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතා කරනු ලැබීම	17

පස්වන පරිච්ඡේදය

ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතයේ හි බලපෑම	18
5.1 හැදින්වීම	18
5.2 අලෙවි දාමයන්	18
5.3 පසු අස්වනු හානිය	18
5.4 ගුණාත්මක තත්ත්වය	19
5.5 ගොවිපළ මිල	19

හඳුනාගැනීමේ පරිච්ඡේදය	
ගැටළු	21
6.1 හැඳින්වීම	21
6.2 ගැටළු	21
හත්වැනි පරිච්ඡේදය	
සෞඛ්‍ය ගැනීම, නිගමන හා යෝජනා	23
7.1 හැඳින්වීම	23
7.2 නිගමන	25
7.3 යෝජනා	26
ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය	27
වගු ලේඛනය	
1.1 පාර්ශ්වකරුවන් හා දිස්ත්‍රික් අනුව නියැදි ව්‍යාප්තිය	3
2.1 සාම්ප්‍රදායික ක්‍රම (පොලිසාකරු ගෝත්‍ර) සහ ප්‍රමාණවත් ඇසුරුම් ක්‍රම යටතේ විවිධ ඵලදායී වර්ග ප්‍රමාණයේ දී වන අස්වනු භාණ්ඩ	5
3.1 බෙදා දී ඇති ඇසුරුම් වර්ග, ඒවායේ ප්‍රමාණය හා ඇසිරිය හැකි බර ප්‍රමාණය	8
3.2 බෙදාදුන් ප්‍රමාණවත් ඇසුරුම්වල මිල (රුපියල)	8
3.3 බෙදාදුන් ප්‍රමාණවත් ඇසුරුම් ප්‍රමාණය	10
3.4 බෙදාදුන් ප්‍රමාණවත් ඇසුරුම් වර්ගය අනුව ව්‍යාප්තිය	10
3.5 ප්‍රමාණවත් ඇසුරුම් දිස්ත්‍රික් අනුව ව්‍යාප්තිය (2007/2009 අගෝස්තු)	11
3.6 විවිධ පාර්ශ්වකරුවන් අතර, ප්‍රමාණවත් ඇසුරුම් බෙදා හැරීම	12
3.7 ප්‍රමාණවත් ඇසුරුම් මිලදී ගන්නාවූ වයස් කාණ්ඩ අනුව (%)	12
4.1 ඵලදායී හා පලතුරු නිෂ්පාදකයින් ලබාගත් ප්‍රමාණවත් ඇසුරුම් භාවිතය	13
4.2 ඵලදායී අසුරා ප්‍රමාණය සඳහා ප්‍රමාණවත් ඇසුරුම් භාවිතය	14
4.3 තොග වෙළෙඳුන් ලබාගත් ප්‍රමාණවත් ඇසුරුම් භාවිතය	16
4.4 සිල්ලර වෙළෙඳුන් ලබාගත් ප්‍රමාණවත් ඇසුරුම් භාවිතය	17
5.1 ගොවි නිෂ්පාදන වෙළෙඳපොළ වෙත ගෙන ඒමේ දී විවිධ ඇසුරුම් ක්‍රම යටතේ අස්වනු භාණ්ඩ (ප්‍රතිශතවලින්)	19
5.2 විවිධ ඇසුරුම් ක්‍රම යටතේ ගොවීන්ට ලැබුණු මිල ගණන් (රුපියලවලින්)	20

පළමුවැනි පරිච්ඡේදය

හැඳින්වීම

දියුණු වෙමින් පවත්නා අනෙකුත් රටවල මෙන් ම ශ්‍රී ලංකාවේ ද පාරිභෝජනය සඳහා ඇති කෘෂි නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය වැඩි කිරීම කෙරෙහි බාධාකාරී ලෙස බලපානු ලබන මූලික ගැටලුවක් වන්නේ, පසු අස්වනු හානිය යි. අස්වනු හෙළිමේ අවස්ථාවේ සිට පාරිභෝගිකයා අතට පත්වීම දක්වා වූ ක්‍රියාවලිය තුළ දී එළවළු, පලතුරු වැනි කෘෂි නිෂ්පාදනවල භෞතිකමය, රසායනික හා ජීව විද්‍යාත්මක වශයෙන් සිදුවන හානිය නිසා ඉන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් අපතේ යයි. වැරදි ක්‍රම අනුගමනයෙන් අස්වනු හෙළිම, නුසුදුසු ඇසුරුම් භාවිතය මෙන් ම වැරදි ලෙස ඇසිරීම හා නුසුදුසු ආකාරයෙන් ප්‍රවාහනය කිරීම නිසා මෙසේ කෘෂි නිෂ්පාදන තැලීම්, සීරීම් හා තුවාලවීම්වලට භාජනය වේ.

අඩු හා වැඩි උෂ්ණත්ව තත්ත්වයන්, වාතයේ අධික තෙතමනයක් නිසා එම නිෂ්පාදන තුළ රසායනික ප්‍රතික්‍රියා සිදුවීමෙන් ඒවායේ තත්ත්වය බාල විය හැකි ය.

බැකටීරියා, පිලීර, කෘමීන් මෙන් ම වෙනත් විෂ ද්‍රව්‍ය ඇතුළුවීමෙන් හරක් වීම නිසා ද කෘෂි නිෂ්පාදන අපතේ යයි. මෙසේ වන නාස්තියේ ප්‍රමාණය ගොවිපල එකතු කරන්නන්, තොග වෙළෙඳුන්, ප්‍රවාහනය කරන්නන් හා සිල්ලර වෙළෙඳුන් යන අලෙවි දාමයේ විවිධ මට්ටම්වල දී විවිධ ස්වභාවයක් ගනී. වෙනත් කෘෂි නිෂ්පාදන හා සලකා බලන විට අධික තෙත ගතියෙන් යුතු වීම හා ඉක්මනින් හරක්වන කුළු බව නිසා එළවළු හා පලතුරුවල පසු අස්වනු හානිය ඉහළ වන අතර, වර්ගයෙන් වර්ගයට ද ඒවායේ නාස්තියේ ප්‍රමාණය වෙනස් වේ.

සාමාන්‍යයෙන් එළවළු හා පලතුරු නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 20ක් -30ක් අතර ප්‍රමාණයක් පසු අස්වනු හානිය නිසා අපතේ යයි (පෝන්, පී. ජේ. 2008). කොළඹ නගර සභාවට අනුව, කොළඹ මැති- වෙළෙඳපොළින් පමණක් දිනකට අපතේ දැමූ එළවළු හා පලතුරු මෙට්‍රික් ටොන් 11 ක් ඉවත් කරනු ලබයි. පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනයට අනුව, වසරක දී ශ්‍රී ලංකාවේ අපතේ යන එළවළු හා පලතුරු ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 270,000 ක් වන අතර, එහි වටිනාකම රුපියල් මිලියන 9,000 කි (ජයතුංග සහ තවත් අය, දින නොමැති).

ඉහත දැක්වූ ලෙස අධික නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයක් අපතේ යාමට ප්‍රධාන වශයෙන් ම හේතු වී ඇත්තේ, දුර්වල පසු අස්වනු තාක්ෂණ භාවිතය හෙවත් අයහපත් ඇසුරුම් හා ප්‍රවාහන ක්‍රම භාවිතය යි. ලංකාවේ බොහොමයක් ගොවීන් එළවළු හා පලතුරු ඇසිරීම සඳහා පොලිසැක් ගෝනි භාවිතා කරන අතර, තම නිෂ්පාදන ඒවා තුළ සිරකර ඇසුරයි. එම ගෝනි ප්‍රවාහනයේ දී ද එකිනෙක හා ගැටෙන ලෙස සිරකර ඇසුරනු ලැබේ. බැගේ දී ද හිස මත පටවාගෙන ගොස් බිමට අතහැරීම සිදු කෙරේ. මේ හේතුවෙන් මෙම ගෝනිවල ඇති නිෂ්පාදනවලින් 25% ක් ම අපතේ යයි (මහලියන ආරච්චි, ආර. පී., 2009).

එම ගැටලුවට පිළියමක් ලෙස, “අපි වචම-රට නගමු” වැඩසටහන යටතේ පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය විසින් එළවළු හා පලතුරු අලෙවිකරණයේ දී යොදාගත හැකි ඇසුරුම් උපකරණයක් ලෙස ජලාස්ථික කුඩා භාවිතය ප්‍රවලිත කිරීම අරඹනු ඇත. ඒ අනුව, 2007-2010 දක්වා කාලය තුළ දී “අපි වචම-රට නගමු” වැඩසටහන යටතේ ජලාස්ථික කුඩා ලක්ෂ තුනක් සහනදායී පදනම යටතේ (ඒවායේ නියමිත මිලෙන් 50% ක් පමණක් අයකර ගැනීම මගින්) ගොවීන්, එකතු කරන්නන්, තොග වෙළෙඳුන්, ප්‍රවාහනය කරන්නන් හා සිල්ලර වෙළෙඳුන් අතරේ බෙදාදීමට සැලසුම් කර ඇත. ඉන් 40,000 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් 2009 වසරේ සැප්තැම්බර් මාසය වනවිට බෙදා දී තිබුණි. මෙසේ ජලාස්ථික කුඩා

භාවිතය ප්‍රවේශ කිරීමෙන් එම ආයතනය අපේක්ෂා කරනු ලැබුවේ, එළවළු හා පලතුරු ප්‍රවාහනයේ දී වන නාස්තිය අඩු කිරීමත්, වෙළෙඳපොළට පැමිණෙන එම නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය වැඩි කිරීමත්, ඒ තුළින් වඩා හොඳ පාරිභෝගික මිලක් මෙන් ම ගොවියාට හොඳ මිලක් ලබාදීම තුළින් ඔහුගේ ආදායම වැඩි කිරීමත් ය.

1.1 ඇගයීම් අධ්‍යයනය හා අරමුණු

කෘෂිකර්ම සංවර්ධන හා ගොවිජන සේවා අමාත්‍යාංශයේ ඉල්ලීම පරිදි හෙක්ටර් කොඩිබැකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය විසින් සිදු කරනු ලැබූ මෙම අධ්‍යයනයේ හි ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනයෙන් සහනදායී මිලට විවිධ අලෙවිකරණ පාර්ශවකරුවන් වෙත ප්‍රොසට්ටික් කුඩා බෙදාදීම නිසා එම ව්‍යාපෘතියේ හි අරමුණු වූ පසු අස්වනු නාස්තිය අඩු කිරීම, පාරිභෝගිකයාට ගුණාත්මක තත්ත්වයෙන් ඉහළ එළවළු හා පලතුරු ලබාදීම, එම නිෂ්පාදන සඳහා ඉහළ පාරිභෝගික මිලක් ලබා ගැනීම හා ගොවියාගේ නිෂ්පාදන සඳහා හොඳ මිලක් ලබාදීම මගින් ඔහුගේ ආදායම වැඩි කිරීම යනාදිය ඉටු වී ඇද්ද යන්න සොයා බැලීම ය.

1.2 සුවිශේෂ අරමුණු

- 01. එළවළු හා පලතුරු අලෙවි දාමයේ විවිධ පාර්ශවකරුවන් අතර හා විවිධ දිස්ත්‍රික්ක අතර ප්‍රොසට්ටික් කුඩා බෙදා දී ඇති ආකාරය විමසා බැලීම.
- 02. මිලදී ගනු ලැබූ ප්‍රොසට්ටික් කුඩා කුමන කාරණා සඳහා භාවිතා කරන්නේ ද යන්න, විමසා බැලීම හා ඒ සඳහා බලපා ඇති හේතු අධ්‍යයනය කිරීම.
- 03. ප්‍රොසට්ටික් කුඩා භාවිතා කරනු ලබන අලෙවි දාමයන් අධ්‍යයනය කිරීම හා ඒවා භාවිතා කිරීම නිසා පසු අස්වනු භානිවිම්වලට නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවයට හා මිලට වූ බලපෑම ගණනය කිරීම.
- 04. එළවළු හා පලතුරු ඇසුරුම්කරණය හා ප්‍රවාහනය සඳහා ප්‍රොසට්ටික් කුඩා වඩාත් ඵලදායී ලෙස භාවිතයට අවශ්‍ය නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීම.

1.3 ක්‍රමවේදය

අධ්‍යයනය සඳහා ප්‍රාථමික දත්ත මෙන් ම ද්විතියික දත්ත ද භාවිතා කරනු ලැබිණි. අදාළ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය මගින් විවිධ දිස්ත්‍රික්කවල සිටින අලෙවි ක්‍රියාවලියට සම්බන්ධ විවිධ පාර්ශවකරුවන් අතර බෙදා දී ඇති ප්‍රොසට්ටික් කුඩා හා සම්බන්ධ තොරතුරුත්, ප්‍රොසට්ටික් කුඩා භාවිතය මගින් පසු අස්වනු නාස්තිය සඳහා වන බලපෑම සහ අනෙකුත් ප්‍රතිඵලත් එම ආයතනයෙන් සිදුකර ඇති පර්යේෂණ වාර්තාත් ද්විතියික දත්ත ලෙස මූලික වශයෙන් ම භාවිතයට ගැනිණි. මීට අමතර ව දේශීය හා විදේශීය ආයතන හා පර්යේෂකයින් විසින් පසු අස්වනු භාතිය හා සම්බන්ධ ව සිදුකරනු ලැබ ඇති පර්යේෂණ ග්‍රන්ථ මෙන් ම ඒ හා අදාළ ශාස්ත්‍රීය ලිපි ලේඛන ද මේ සඳහා පරිශීලනය කරනු ලැබිණි.

ප්‍රාථමික දත්ත සපයා ගනු ලැබුවේ, ප්‍රොසට්ටික් කුඩා බෙදා දෙනු ලැබූ විවිධ වෙළෙඳ පාර්ශවයන් වන ගොවීන්, නිෂ්පාදන එකතු කරන්නන්, තොග වෙළෙඳුන්, ප්‍රවාහනය කරන්නන් හා සිල්ලර වෙළෙඳුන් යන අය නියෝජනය කරමින් තෝරාගනු ලැබූ නියැදියක් ආශ්‍රයෙනි. මෙම නියැදිය තෝරා ගැනීම බහුවිධ අවස්ථා සසම්භාවී ක්‍රමය (multi stage random sampling) ආශ්‍රයෙන් සිදු කරනු ලැබිණි. ඒ අනුව, වැඩි ම කුඩා

ප්‍රමාණයක් බෙදා දී ඇති දිස්ත්‍රික්ක පළමුවෙන් ද, ඒවා තුළ වැඩි ම කුඩ ප්‍රමාණයක් බෙදා දී ඇති ප්‍රාදේශීය ලේකම් බලප්‍රදේශ දෙවනුව ද, තෝරාගැනුණු ලැබූ අතර, ඒවා ඇතුළත කුඩා බොහෝ ගනන ඇති විවිධ පාර්ශවයන්ගේ ලැයිස්තුවක් ආශ්‍රයෙන් ජලාස්ථික කුඩා බොහෝ අය තෙවනුව ද (සසම්භාවී ක්‍රමයට) තෝරා ගනු ලැබිණි.

ඒ අනුව, අධ්‍යයනය සඳහා තෝරා ගත් දිස්ත්‍රික්ක හා ඒ ඇතුළත් නියැදිය සඳහා තෝරාගත් විවිධ වෙළෙඳ පාර්ශවයන් සංඛ්‍යාව පහත දැක්වේ.

වගු අංක 1.1 : පාර්ශවකරුවන් හා දිස්ත්‍රික්ක අනුව නියැදි ව්‍යාප්තිය

පාර්ශවකරුවන්	අනුරාධපුරය	මාතලේ	නුවරඑළිය	බදුල්ල	එකතුව
ගොවීන්	54	25	9	31	119
තොග වෙළෙඳුන්	4	5	5	5	19
සිල්ලර වෙළෙඳුන්	7	3	2	5	17
එකතු කරන්නන්	2	0	0	2	4
ප්‍රවාහනය කරන්නන්	1	1	0	0	2
මිශ්‍ර	4	2	4	4	14
එකතුව	72	36	20	47	175

1.4 අධ්‍යයන කාලය

නියැදිය ආශ්‍රයෙන් තෝරාගැනූ බොහෝ ගැනීම 2009 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් සිට දෙසැම්බර් දක්වා අතර වූ කාලය තුළ දී සිදු කරනු ලැබිණි.

1.5 අධ්‍යයනයේ සීමාකම්

ජලාස්ථික කුඩා බොහෝ ලැබූ ප්‍රවාහකයින්, තොග වෙළෙඳුන් වැනි අය නිතර සංචාරයේ හි යෙදෙන බැවින් ඇතැම් අවස්ථාවන් හි දී නියැදිය සඳහා තෝරා ගත් එවැනි අය හමුවීම අපහසු විය. එවැනි අවස්ථාවල දී ඒ වෙනුවට වෙනත් අය ආදේශ කරගැනීමට සිදු විය. නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයෙන් ජලාස්ථික කුඩා බොහෝ අය ලෙස තෝරා ගත් සැලකිය යුතු සංඛ්‍යාවකට එසේ කුඩා ලැබී නොතිබිණි. ඒ සඳහා ද කුඩා බොහෝ අය ආදේශ කිරීමට සිදු විය.

දෙවැනි පරිච්ඡේදය

පසු අස්වනු හානිය හා සම්බන්ධ සාහිත්‍ය විමර්ශනය

පලතුරු හා එළවළු සම්බන්ධ පසු අස්වනු හානිය පිළිබඳ ව මෙරට මෙන් ම අනෙකුත් රටවල එනම්, ශ්‍රී ලංකාවට බොහෝ සමීප ලක්ෂණ ඇති ඉන්දියාවේ සිදු කර ඇති පර්යේෂණ කොටා ගැනීම් විමසා බැලීම කෙරෙහි මෙම පරිච්ඡේදයෙන් අවධානය යොමු කෙරිණි. මේ යටතේ සාම්ප්‍රදායික ඇසුරුම් ක්‍රම භාවිත අලෙවි දාමයන් යටතේ මෙන් ම ජලාස්පික කුඩා භාවිත අලෙවි දාමයන් යටතේ සිදු වන පසු අස්වනු හානිය වෙන වෙන ම විමසා බැලීම කෙරෙහි විශේෂ උත්සාහයක් ගනු ලැබිණි.

සාම්ප්‍රදායික ඇසුරුම් ක්‍රම මෙන් ම නවීන ඇසුරුම් ක්‍රමයක් වූ ජලාස්පික කුඩා භාවිතය යටතේ වන පසු අස්වනු හානිය පිළිබඳ ව සිදු කර ඇති මෙම සාහිත්‍ය විමර්ශනයේ දී පෙනී ගිය කරුණක් වූයේ, පොදුවේ ගත් විට සාම්ප්‍රදායික ඇසුරුම් ක්‍රම යටතේ වන පසු අස්වනු හානිය පිළිබඳ ව සැලකිය යුතු පර්යේෂණ ප්‍රමාණයක් ඇතත්, ජලාස්පික කුඩා භාවිතය යටතේ වන පසු අස්වනු හානිය පිළිබඳ ව තවමත් පර්යේෂණ සිදු කර ඇත්තේ ඉතා සුළු වශයෙන් බව ය.

ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් විමසා බලන විට, කුමන ඇසුරුම් ක්‍රමයක් භාවිතය යටතේ වුව ද පසු අස්වනු හානිය සම්බන්ධව කර ඇති පර්යේෂණ සංඛ්‍යාව ඉතා ම අල්ප බව පැහැදිලි විය. එ අනුව මේ සම්බන්ධයෙන් අනුරාධපුරයේ පිහිටි පශ්චාත් අස්වැන්න පිළිබඳ තාක්ෂණ ආයතනය මගින් 2003 වසරේ දී ද, ආචාර්ය ඩී. අබේසේකර හා තවත් අය විසින් 2006 වසරේ දී ද, කීල්ස් සුපර් වෙළෙඳ ආයතනය විසින් 2009 වසරේ දී ද කර ඇති අධ්‍යයන කීපයක් පිළිබඳ ව අනාවරණය කරගත හැකි විය.

පශ්චාත් අස්වැන්න පිළිබඳ තාක්ෂණ ආයතනය මගින් 2003 වසරේ දී කරන ලද අධ්‍යයනයේ හි පරමාර්ථය වී ඇත්තේ, එළවළු හා පලතුරු ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා සාම්ප්‍රදායික ඇසුරුම් ක්‍රම වෙනුවට ජලාස්පික කුඩා භාවිතය මගින් පසු අස්වනු හානිය අඩුකර ගත හැකි ද? යන්න අනාවරණය කරගැනීම ය. එම ආයතනය විසින් ඇසුරුම් ක්‍රමයක් ලෙස ජලාස්පික කුඩා හඳුන්වා දීමට ප්‍රථම එහි ප්‍රතිඵල පිළිබඳ ව පුරව විමසා බැලීමක් ලෙස සිදුකර ඇති මෙම අධ්‍යයනය මගින් සාම්ප්‍රදායික ඇසුරුම් ක්‍රමයක් වූ පොලිසැක් ගෝනි මෙන් ම ජලාස්පික කුඩා යටතේ ඇසුරුම් කර ප්‍රවාහනය කිරීමේ දී වන අස්වනු නාස්තිය වෙන වෙන ම ගණනය කර ඇත. කැප්පෙට්පොළ ආරථික මධ්‍යස්ථානයේ සිට ප්‍රවාහනය කරනු ලබන එළවළු පාරිභෝගිකයින් වෙත පැමිණීම දක්වා වූ ක්‍රියාවලියේ දී සිදු වන ප්‍රමාණාත්මක මෙන් ම ගුණාත්මක හානියත්, එසේ ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා දැරීමට වන පිරිවැය හා මතුවනු ලබන වෙනත් ගැටළුත් මේ යටතේ අධ්‍යයනය කර ඇත.

මෙම අධ්‍යයනය යටතේ විවිධ එළවළු වර්ග ප්‍රවාහනයේ දී වන නාස්තිය සම්බන්ධ ගණනය කිරීම් වගු අංක 2.1 මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගු අංක 2.1: සාම්ප්‍රදායික ක්‍රම (පොලිසැක් ගෝනි) සහ ජලාස්ථික ඇසුරුම් ක්‍රම යටතේ විවිධ ඵලවළු වර්ග ප්‍රමාණයන් දී වන අස්වනු හානිය

බෝගය	හානියෙහි ප්‍රතිශතය %	
	සාම්ප්‍රදායික ක්‍රම (පොලිසැක් ගෝනි)	ජලාස්ථික ඇසුරුම්
වම්බටු	29	5
ගොවා	24	5
බෝංචි	22	4
මාළු මිරිස්	26	5
තක්කාලි	14	6

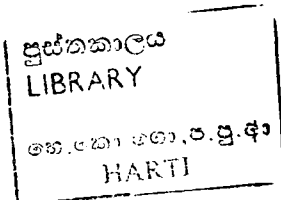
මූලාශ්‍රය: පලු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය, (2003). පලු අස්වනු හානිය සම්බන්ධ අධ්‍යයනය.

ඉහත දැක් වූ අධ්‍යයනයට අනුව ඉතා කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයක් වන්නේ, සාම්ප්‍රදායික ව පොලිසැක් ගෝනිවල ඇසුරු ප්‍රමාණය කිරීමේ දී වන අස්වනු හානිය ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය මගින් 20%-25% අතර ප්‍රමාණයකින් අඩු කරගත හැකි බව ය (වාසල, ඩබ්ලිව්. එම්. සී. බී., 2003). ඒ අනුව බොහොමයක් ඵලවළුවල පලු අස්වනු හානිය සියයට 25 සිට 5 ක් පමණ දක්වා වූ ඉතා අඩු මට්ටමකට ගෙන ඒමට ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය මගින් අවස්ථාව ලැබේ. (ජයතුංග, කේ.පී.එල්.ආර් සහ තවත් අය, 2003).

මෙම අධ්‍යයනයේ අනෙක් සොයාගැනීම වූයේ, ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය යටතේ වැඩි කම්කරු කුළියක් මෙන් ම අධික ප්‍රමාණ ගාස්තුවක් දැරීමට සිදුවූවත් තාක්ෂණික සැලකිය යුතු මට්ටමකින් අඩු කරගැනීමට හැකියාව ලැබෙන නිසා ඒ මගින් ප්‍රමාණය කරන්නන්ට වැඩි ලාභයක් අත් කරගත හැකි බව ය. ඒ අනුව එක් ලොරියකින් වම්බටු ප්‍රමාණය මගින් රු.9,500 ක් ද, ගොවා ප්‍රමාණය මගින් රු.8,300 ක් ද, බෝංචි ප්‍රමාණය මගින් රු.7,000 ක් ද තරම් වූ ඉහළ ලාභයක් අත් කරගත හැකි බව අනාවරණය විය.

ටී. අබේරත්න හා එස්. අබේරත්න යන අය විසින් 2006 වසරේ දී සුපිරි වෙළෙඳසැල් ගණනාවක් ආශ්‍රයෙන් කර ඇති අධ්‍යයනය මගින් ද ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය නිසා සැපයුම් ජාලය තුළ සිදු වී ඇති වෙනස්කම් අනාවරණය කර ඇත. මෙම අධ්‍යයනයෙහි පරමාර්ථය වී ඇත්තේ, සුපිරි වෙළෙඳසැල් ජාලයන් විසින් ඵලවළු හා පලතුරු අලෙවිකරණය සඳහා අනුගමනය කරනු ලැබූ විකල්ප සැපයුම් ජාල කළමනාකරණ ක්‍රමෝපායන් පවත්වා සැපයුම් ජාලයන් හි කාර්යක්ෂමතාවය සඳහා කෙතරම් බලපා ඇද්ද යන්න සොයා බැලීම විය. ඒ අනුව, සුපිරි වෙළෙඳසැල් විසින් ඵලවළු හා පලතුරු ඉහළ තත්ත්වයෙන් හා වැඩි කාලයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා ජලාස්ථික ඇසුරුම් හඳුන්වා දීම වැනි පියවර ගණනාවක් ගනු ලැබ ඇත. ඒ හේතුවෙන් සාම්ප්‍රදායික සැපයුම් ජාලය හා සසඳන ම සුපිරි වෙළෙඳසැල්වලට අපතේ යන ප්‍රමාණය සියයට 10 - 6 දක්වා ප්‍රමාණයකින් අඩු කරගැනීමට හැකි වී ඇත. සුපිරි වෙළෙඳසැල් ජාලයට නිෂ්පාදන සපයන ගොවිපාරිභෝගීන් ලැබෙන මිල ද සියයට 15 - 25 අතර ප්‍රමාණයකින් ඉහළ ගොස් ඇත. එසේ ම සාම්ප්‍රදායික වෙළෙඳසැල්වලට වඩා සුපිරි වෙළෙඳසැල්වල පාරිභෝගික මිල ද සියයට 10 - 15 කින් පමණ අඩුවීමත් පාරිභෝගිකයාට වාසිදායක තත්ත්වයක් උදා වී ඇත.

ජෝන් කීල්ස් සුපිරි වෙළෙඳසැල් ආයතනය විසින් ඔවුන්ගේ අලෙවිය පිණිස ගුණාත්මක මට්ටමින් ඉහළ ඵලවළු හා පලතුරු ලබා ගැනීම සඳහා තනිතේගම ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය පදනම් කරගෙන ආරම්භ කර ඇති අලෙවි ජාලය සම්බන්ධ ව ඔවුන් විසින් ම කරන ලද අධ්‍යයනයක් මගින් ද සාම්ප්‍රදායික ඇසුරුම් යටතේ මෙන් ම ජලාස්ථික ඇසුරුම් යටතේ සිදුවන පලු අස්වනු හානිය පිළිබඳ ව ගණනය කර ඇත. එම අධ්‍යයනයට අනුව, 2005 වසරේ සිට ආරම්භ කරනු ලැබූ එම වෙළෙඳ ජාලය යටතේ බටු,

බණ්ඩකකා, මෑ කරල, වට්ටකකා, පතොල, කැකිර, පිපිකදකු යන තක්කාලි වැනි පහතරට එළවළු මල දී ගැනීම මේ වනවිට මසකට මෙට්‍රික් ටොන් 40 ක් පමණ දක්වා ඉහළ ගොස් ඇති අතර, ඉන් ගොවිහිනු 50-60 ක් පමණ ප්‍රයෝජන ලබති. ඒ යටතේ ගොවීන්ට පලාස්ටික් ඇසුරුම් සපයා දී ඒවා භාවිතය සඳහා ඔවුන් උනන්දු කරවා ඇති අතර, ඒ හේතුවෙන් සාම්ප්‍රදායික ඇසුරුම් ක්‍රම යටතේ 30% ක් තරම් ඉහළ මට්ටමක වූ පසු අස්වනු හානිය 3% කටත් වඩා අඩු මට්ටමක් දක්වා අඩු කරගත හැකි වූ බව එම අධ්‍යයනය අනාවරණය කරයි (හේලි මිරර, 2009, සැප්. 24).

විවිධ පලතුරු එළවළු වර්ගවලට අදාළ අලෙවි දාමයන් හි ගොවිපොළ තොග වෙළෙඳුන්, ප්‍රවාහනය කරන්නන් හා සිල්ලර වෙළෙඳුන් යනා දී වූ විවිධ අවස්ථාවන් හි පසු අස්වනු හානිය විද්‍යාත්මකව ගණනය කරනු ලැබූ ඉන්දියානු වෙළෙඳපොළ පදනම් කරගත් අධ්‍යයන පහක් පිළිබඳ ව ද මෙම විමර්ශනයේ දී අවධානයට ලක් විය. එහෙත් මෙම අධ්‍යයනයන් සියල්ලේ ම අවධානය යොමුකර ඇත්තේ, සාම්ප්‍රදායික ඇසුරුම් ක්‍රම භාවිතය යටතේ ප්‍රවාහනය කරනු ලැබූ නිෂ්පාදන සම්බන්ධයෙන් ය. මින් එක් අධ්‍යයනයක් (සුදා, එම්., 2002) මගින් කේරළයේ හි අත්තාසි නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය යටතේ ගොවිපොළ හි සිට පාරිභෝගිකයා දක්වා අත්තාසි ළඟාවීමේ දී ගෞතික මෙන් ම ආර්ථික වශයෙන් එකිනෙක මට්ටම්වල දී වන නාස්තිය ගණනය කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත. ඒ අනුව, ගොවිපොළ සිට පාරිභෝගිකයා දක්වා ළඟා වන අත්තාසිවල සම්පූර්ණ ගෞතික නාස්තිය 29.25% ක් වේ. එය ගොවිපල, තොග වෙළෙඳුන් හා සිල්ලර වෙළෙඳුන් යන මට්ටම්වල දී පිළිවෙළින් 2.19%, 16.39% හා 11% ක් ලෙස වාර්තා වී ඇත. ඒවායේ හි සම්පූර්ණ ආර්ථික හානිය ගෞතික හානියට වඩා අඩු මට්ටමක පැවතිණි. එනම්, 19.65% කි. එය ගොවිපොළ, තොග වෙළෙඳුන් හා සිල්ලර වෙළෙඳුන් යන මට්ටම්වල දී පිළිවෙළින් 1.98%, 13.23% හා 4.44% ක් ලෙස වාර්තා වී ඇත.

කර්ණාටක ප්‍රාන්තයේ හි ගජනාන, ටී. එම්. සහ තවත් අය, (2006) විසින් තක්කාලි වගා කරන ප්‍රධාන දිස්ත්‍රික්කයේ හි කරනු ලැබූ අධ්‍යයනයක් මගින් තක්කාලි අලෙවි දාමයේ හි විවිධ අවස්ථාවල දී වන අස්වනු හානිය පිළිබඳ ව ගණනය කර ඇත. එයට අනුව, තක්කාලි වගාවේ දී මුළු පසු අස්වනු හානිය සියයට 19 ක් වූ අතර, ඉන් වැඩි ප්‍රමාණයක් එනම්, 9.43% ක් ගොවිපල මට්ටමේ දී ද, සියයට 4-5 අතර ප්‍රමාණයක් එකතු කිරීම හා ප්‍රවාහනය ඇතුළත් වෙළෙඳපල මට්ටමේ දී ද ඉතිරි සියයට 5 ක් වූ ප්‍රමාණය සිල්ලර වෙළෙඳපොළ මට්ටමේ දී ද වන බව අනාවරණය කර ඇත. ගොවිපොළ මට්ටමේ හානිය සඳහා පළිබෝධ හා ලෙඩ රෝග ද, වෙළෙඳපොළ මට්ටමේ හානිය සඳහා ගෞතික වශයෙන් වන තුවාල වීම් මෙන් ම තෙරපීම් හා සීරීම් නිසා වන හානි ද, සිල්ලර වෙළෙඳපොළ මට්ටමේ හානිය සඳහා දෙවන ව ඇතිවන ලෙඩ රෝග මෙන් ම අධික ලෙස ඉදිමත්, එකිනෙකට සිරවීම නිසා වන තුවාලත් හේතු වන බව ද එමගින් පෙන්වා දී ඇත.

වර්මා, ඒ. සහ තවත් අය, (2004) විසින් බිහාර්, උත්තර ප්‍රදේශ සහ ඔරිස්සා ප්‍රාන්ත ඇසුරින් එළවළු වෙළෙඳුමේ විවිධ අවස්ථාවල දී සිදුවන අපතේ සාම සම්බන්ධයෙන් කරන ලද අධ්‍යයනයකට අනුව, තක්කාලි, ගොවා, කෝලිල්ලවර හා මිරිස් යන ද්‍රව්‍යයන් හි අස්වනු හානිය එකිනෙකට වෙනස් වන අතර 25% ක් පමණ දක්වා වූ විවිධ ප්‍රමාණයන් ගන්නා බව අනාවරණය විය.

ෂර්මා, එම්. ඇතුළු පර්යේෂක කණ්ඩායමක් (2008) විසින් ඉන්දියාවේ හිමාල ප්‍රදේශය පදනම් කරගනිමින් පලතුරු හා එළවළුවල පසු අස්වනු හානිය පිළිබඳ ව කරනු ලැබූ අධ්‍යයනයකට අනුව, අලෙවි ක්‍රියාවලියේ විවිධ අවස්ථාවල දී වන මුළු අස්වනු නාස්තිය විවිධ පලතුරු, ද්‍රව්‍ය සම්බන්ධයෙන් මුළු නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 18.31 සිට 24.85 දක්වා වෙනස් වේ. ඇපල් හැරුණු විට අනෙකුත් පලතුරු සම්බන්ධයෙන් වැඩි ම පසු අස්වනු හානියක් වාර්තා වූයේ, තොග හා සිල්ලර අලෙවියේ දී ය. එළවළු සම්බන්ධයෙන් හානිය මුළු නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 18.98 සිට 28.25 දක්වා වෙනස් විය. එළවළු වර්ග වැඩි ප්‍රමාණයක පසු අස්වනු හානිය වැඩියෙන් ම වාර්තා වූයේ ගොවිපොළ මට්ටමේ දී ය.

වරම, ඒ. ඇතුළු පර්යේෂණ කණ්ඩායමක් (2004) විසින් ඉන්දියාවේ හි සිදු කරනු ලැබූ අධ්‍යයනයට අනුව, විශේෂයෙන් ම එළවළු සම්බන්ධයෙන් පසු අස්වනු හානිය ඉතා ඉහළ මට්ටමක් ගැනීමට, හේතු වී ඇත්තේ විශාල සුළු ගොවීන් පිරිසකගෙන් ඉතා කුඩා ප්‍රමාණයන්ගෙන් මිල දී ගෙන ප්‍රවාහනය කිරීම ය. එම අධ්‍යයනයට ම අනුව, ඉහත පසුබිම තුළ ඇති යටිතල පහසුකම් ඇති දියුණු වෙමින් පවත්නා රටවල එළවළුවල පසු අස්වනු හානිය සියයට 20 සිට 50 දක්වා වූ ඉහළ ප්‍රමාණයක් ගනී.

තෙවැනි පරිච්ඡේදය

ජලාස්ථික ඇසුරුම් බෙදා හැරීම

3.1 ඇදීන්වීම

විවිධ අලෙවි පාර්ශවකරුවන් අතර ජලාස්ථික ඇසුරුම් බෙදාදීම පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කෙරෙන මෙම පරිච්ඡේදය මගින් ඒවා විවිධ දිස්ත්‍රික්කයන් අතර මෙන් ම, විවිධ වයස් කාණ්ඩයන් අතරත්, විවිධ වර්ගයේ වූ ඇසුරුම් වශයෙනුත් රෙදී ගොස් ඇති ආකාරය පිළිබඳ ව පමණක් නොව, බෙදා දීමේ දී අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳවත් විශේෂ අවධානය යොමු කෙරේ.

3.2 ජලාස්ථික ඇසුරුම්වල ස්වභාවය

එළවළු හා පලතුරු ප්‍රවාහනයේ දී වන හානිය අඩු කිරීම සඳහා කෘෂිකර්ම සංවර්ධන හා ගොවිජන සේවා අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක, “අපි වචමු - රට නගමු” ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ ජලාස්ථික ඇසුරුම් 300,000ක 2007-2010 කාලසීමාව තුළ දී අදාළ අලෙවි ජාලයන් හා සම්බන්ධ විවිධ පාර්ශව කරුවන් අතර සහනදායී මුදලකට (වෙළෙඳපොළ වටිනාකමින් බාහිරයක් පමණක් අයකර) බෙදා දීමට සැලසුම් කෙරිණි. මේවා බෙදා දීමේ කටයුත්ත ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම දරන ආයතනය මෙන් ම ජලාස්ථික ඇසුරුම් සුළු වශයෙන් බෙදා දෙමින් විවිධ වෙළෙඳපොළ පාර්ශවකරුවන් ඒවා භාවිතය සඳහා උනන්දු කරවමින් සිටි අනුරාධපුරයේ පිහිටි පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය මගින් සිදු කරනු ලැබිණි. ජලාස්ථික නිපදවනු ලබන පොදුගමක ආයතනවලට ඇණවුම් ලබාදීම තුළින් ලබා ගනු ලබන මෙම ඇසුරුම් ඒවායේ ප්‍රමාණය මෙන් ම ඇසිරිය හැකි බර ප්‍රමාණය අනුව තුන් ආකාර වේ (3.1 සටහන).

වගු අංක 3.1 : බෙදා දී ඇති ඇසුරුම් වර්ග, ඒවායේ ප්‍රමාණය හා ඇසිරිය හැකි බර ප්‍රමාණය

	වර්ගය	මතුපිට ප්‍රමාණය	ඇසිරිය හැකි බර
1	ජම්බෝ (jambo)	(690 මි.මි. x 490 මි.මි. x 410 මි.මි)	කි.ග්‍රෑ. 60
2	විශාල ප්‍රමාණය (large)	(690 මි.මි. x 430 මි.මි. x 300 මි.මි)	කි.ග්‍රෑ. 35
3	මධ්‍යම ප්‍රමාණය (medium)	(690 මි.මි. x 490 මි.මි. x 410 මි.මි)	කි.ග්‍රෑ. 25

මූලාශ්‍රය : පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය, (2009).

3.3 ජලාස්ථික ඇසුරුම්වල මිල ගණන්

වෙළෙඳපොළ මිලෙන් බාහිරයක් පමණක් අය කරගැනීමෙන් සහනදායී පදනම යටතේ බෙදා දී ඇති ජලාස්ථික ඇසුරුම්වල මිල ඒවායේ වර්ගය අනුවත්, විවිධ වර්ෂයන් අනුවත් විවිධත්වයන් පෙන්වුම් කරන අතර, වගු අංක 3.2 මගින් ඒ පිළිබඳ ව විස්තර දැක්වේ.

වගු අංක 3.2 : බෙදාදුන් ජලාස්ථික ඇසුරුම්වල මිල (රුපියල්)

කාලය	ජම්බෝ වර්ගය	විශාල වර්ගය	මධ්‍යම වර්ගය
2007.06.19	470	605	240
2007.11.01	605	605	290
2008.01.01	605	300	290
2008.02.01	690	300	290
2009 වර්ෂය	690	315	380

මූලාශ්‍රය : පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය, (2009).

3.4 ජලාස්ථික ඇසුරුම් බෙදා හැරීමේ ක්‍රියාවලිය

ජලාස්ථික ඇසුරුම් බෙදා දීමේ දී ඒ සම්බන්ධ ව වගකීම් දැරූ පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය තෙවැන්නේ වූ ක්‍රමයක් අනුගමනය කර ඇත. ඒවා පහත සඳහන් පරිදි ය.

01. ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන හරහා
දිවයිනේ පිහිටුවා ඇති විශේෂිත ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන පදනම් කරගනිමින් ඒවායේ හි ඇති විවිධ අලෙවි පාර්ශ්වකරුවන් අතර බෙදා හැරීම
02. මහා පරිමාණ ගොවීන් දැනුවත් කිරීම මගින්
නුවරඑළිය, කැපපේට්පොළ, තඹුත්තේගම වැනි ප්‍රදේශවල මහා පරිමාණ ගොවීන් පෞද්ගලික ව දැනුවත් කිරීම මගින් බෙදා හැරීම
03. රාජ්‍ය ආයතන දැනුවත් කිරීම මගින්
පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තු, කෘෂි අංශයේ නියුතු රාජ්‍ය ආයතන, විවිධ පළාත් ආර්ථික ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘති හා සමූපකාර සමිති ආදිය දැනුවත් කිරීම ඔස්සේ එම ආයතනවල මැදිහත් වීමෙන් ඇණවුම් කිරීම යටතේ බෙදා හැරීම
04. කෘෂි ක්ෂේත්‍රයට අදාළ ව කටයුතු කරන රාජ්‍ය නො වන ආයතන දැනුවත් කිරීම මගින්
කාර්මික ග්‍රීඩ්වී, ස්ක්‍රෝපී, ජාගෝ වැනි ආයතන මෙන් ම පලතුරු නිෂ්පාදන ආයතනයන්, මල් වත්තන්ගේ සංගමයන් දැනුවත් කිරීම මගින් ඔවුන්ගේ ඉල්ලුම් සැපිරීම.

පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය මගින් එළවළු හා පලතුරු ප්‍රවාහනය සඳහා සහන මිලට කුඩා ලබාදීමේ විශේෂ ව්‍යාපෘතිය යටතේ බෙදාහැර ඇති මෙම ඇසුරුම් ඉල්ලුම් පත්‍රයක් මගින් ඇණවුම් කළයුතු අතර, එසේ කරන්නන් එළවළු සහ පලතුරු ක්‍රියාදාමයට තමන් සම්බන්ධ වන ආකාරය සඳහන් කළ යුතු ය. ඒ අනුව එකිනෙක පාර්ශ්වයන් විසින් පහත සඳහන් තොරතුරු සපයනු ලැබිය යුතු ය.

01. එළවළු හා පලතුරු නිෂ්පාදකයකු නම්, වගා කරන භූමි ප්‍රමාණය සහ බෝග පිළිබඳ ව
02. එකරැස් කරන්නකු නම්, එසේ රැස් කරන බෝග පිළිබඳ ව
03. තොග වෙළෙඳපොළ නම්, මිල දී ගන්නා හෝ අලෙවි කරන බෝග පිළිබඳ ව
04. සිල්ලර වෙළෙඳපොළ නම්, අලෙවි කරන බෝග පිළිබඳ ව
05. ප්‍රවාහනය කරන අයකු නම්, ප්‍රවාහනය කරනු ලබන බෝග පිළිබඳ ව

ලබාදෙනු ලබන ඇසුරුම් යෝජිත කෘෂි ද්‍රව්‍ය බහාලීම හා ප්‍රවාහනය සඳහා භාවිතා කරන බවට කරනු ලබන සහතික කිරීමත් සමඟ අදාළ ප්‍රදේශයට ඒවා ලබාදීම යුද්ධ බවට කෘෂි උපදේශක හෝ අදාළ බලධාරියකු නිර්දේශ කිරීමෙන් පසු එසේ නිකුත් කරනු ඇත.

3.5 ජලාස්ථික ඇසුරුම් බෙදාදීමේ ප්‍රගතිය

වතු අංක 3.3 මගින් ඉදිරිපත් කර ඇති 2009 අගෝස්තු මස අවසාන වන විට නිකුත් කර තිබූ සම්පූර්ණ ජලාස්ථික ඇසුරුම් ප්‍රමාණය 40,519 ක් වූ අතර, එය විවිධ අලෙවි පාර්ශ්වකරුවන් 1,530 දෙනෙකු අතර බෙදා හැර තිබුණි. එම ඇසුරුම් අතරින් සියයට 36 ක් 2007 වසරේ දීත්, සියයට 56 ක් 2008 වසරේදීත් බෙදා හැර තිබුණි (බෙදා හැර තිබූ මුළු ඇසුරුම් සංඛ්‍යාව ලෙස 40,519 ක් වාර්තා වූවත් වර්ෂයේ අවසාන මාසය තුළ දී අධික ඇසුරුම් සංඛ්‍යාවක් බෙදා දීමට පියවර ගෙන තිබූ නිසා සම්පූර්ණ නිකුත් කළ සංඛ්‍යාව 100,000 කට ආසන්න ව පැවතිණි. එහෙත් ඒවා සම්බන්ධ ව වගුගත කරන ලද

සවිස්තරාත්මක තොරතුරු ලබා ගැනීමට නො හැකි බැවින් නිකුත් කර ඇති ඇසුරුම් පිළිබඳ ව කලින් ඇස්තමේන්තු පදනම් කරගනිමින් මෙම කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත).

වගු අංක 3.3 : බෙදාදුන් ජලාසිඛ ඇසුරුම් ප්‍රමාණය

වර්ෂය	සාමාජික සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)	ඇසුරුම් ප්‍රමාණය	ප්‍රතිශතය (%)
2007	228	15	14,681	36
2008	1,136	74	22,535	56
2009 අගෝස්තු	161	11	3,245	8
චාරිතා නොවූ	5	0	58	0
එකතුව	1,530	100	40,519	100

සටහන: 2009 අගෝස්තු 31 දින දක්වා බෙදාදුන් ජලාසිඛ ඇසුරුම් ප්‍රමාණය පමණක් මෙහි දැක්වේ.

මූලාශ්‍රය : පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය, අනුරාධපුරය

කෙසේ නමුත්, නිකුත් කර ඇති මුළු ඇසුරුම් ප්‍රමාණය දෙස බලන විට ඒවා නිකුත් කිරීම මන්දගාමී ලෙස සිදුවී ඇති බව පෙනී යයි. සැලසුම්කර ඇති පරිදි 2010 අවසානය වන විට ඇසුරුම් 300,000 ක් බෙදා අවසන් කළ යුතු ය. එහෙත් 2009 වර්ෂයේ අවසන් මාස කිහිපය සලකා බලන විට බෙදා දීමට නියමිත ව ඇති ප්‍රමාණයෙන් 1/3 කට වඩා බෙදා දී නොමැති බව පෙනේ. ඇසුරුම් බෙදා හැරීමේ නිරත පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනයට අනුව, ඇසුරුම් සඳහා ඉලක්ක කණ්ඩායම තුළින් විශාල ඉල්ලුමක් නො පැවතීම මෙසේ බෙදා හැරීම මන්දගාමී වීම කෙරෙහි බලපා ඇත. මේ සඳහා පිළියමක් ලෙස දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වා ඇති අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පළමුව ඇසුරුම් බෙදාදුන් 2007 වසරට වඩා 2008 වසරේ දී ඉල්ලුම වැඩි වී ඇත. ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයෙන් ලද අත්දැකීම්වලින් පැහැදිලි වූයේ, මුල් අවධියේ හි ඇසුරුම් ලබාගත් ඇතැම් අය ඉන් ලබන ප්‍රයෝජන පිළිබඳ ව අත්දැකීමක් සමග මෙතෙක් ඒවා ලබා නො ගත් ඇතැම් අය තුළ ද ඒවා ලබා ගැනීම කෙරෙහි උනන්දුවක් ඇති වූ බව ය.

3.6 බෙදාදුන් ඇසුරුම් : වර්ගය අනුව

බෙදාදුන් ජලාසිඛ ඇසුරුම් ඒවායේ හි වර්ගය අනුව ව්‍යාප්ත ව ඇති ආකාරය වගු අංක 3.4 මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත. එයට අනුව බෙදාදුන් ඇසුරුම්වලින් අතිවිශාල ප්‍රමාණයක් එනම්, සියයට 70 ක් ම විශාල ඒවා ය. එසේ වීමට හේතුව, ඒවා ඇසුරුම් භාවිතා කරන්නන් අතර පහසුවෙන් හැසිරවිය හැකි හා සැලකිය යුතු නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයක් ඇසිරිය හැකි ඒවා ලෙස වඩාත් ජනප්‍රියත්වයක් ලබා තිබීම හේතුවෙන් වැඩි ඉල්ලුමක් පැවතීමත් ය. බෙදා දී ඇති ඇසුරුම්වලින් අතිවිශාල ඒවා සියයට 20 ක් වූ අතර, ඒවා හැසිර වීමට අපහසු බැවින් ජනප්‍රියත්වයෙන් අඩු විය.

වගු අංක 3.4 : බෙදා දුන් ජලාසිඛ ඇසුරුම් වර්ගය අනුව ව්‍යාප්තිය

වර්ගය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
පමිබෝ	8,060	20
විශාල ප්‍රමාණය	28,601	70
මධ්‍යම ප්‍රමාණය	3,858	10
එකතුව	40,519	100

මූලාශ්‍රය: පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය, අනුරාධපුරය.

3.7 බෙදාදුන් ඇසුරුම් : දිස්ත්‍රික්ක අනුව

වගු අංක 3.5 මගින්, බෙදාදුන් ඇසුරුම් දිස්ත්‍රික්ක වශයෙන් ව්‍යාප්ත වී ඇති ආකාරය දැක්වේ. එයට අනුව ඇසුරුම්වලින් සියයට 76 ක් ම බෙදා දී ඇත්තේ එළවළු හා පලතුරු, නිෂ්පාදනය අතින් වඩාත් ප්‍රමුඛත්වයක් දක්වන බදුල්ල, නුවරඑළිය, අනුරාධපුර, ගම්පහ, යන දිස්ත්‍රික්ක හතර තුළ ය. ඇසුරුම් ලබාගත් පාර්ශවකරුවන්ගෙන් සියයට 66 ක් ම නියෝජනය කරන්නේ ද එම දිස්ත්‍රික්ක හතර යි. මෙසේ ජලාස්ථික ඇසුරුම් ලබා දීමේ දී එළවළු හා පලතුරු, නිෂ්පාදනය සම්බන්ධයෙන් දිවයිනේ ප්‍රමුඛත්වයක් ගත් දිස්ත්‍රික්ක වලට ප්‍රමුඛත්වයක් ලබාදීම මගින් ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ඇසුරුම් බෙදා හැරීමේ දී අදාළ ව්‍යාපෘතිය වඩාත් උචිත පරිදි කටයුතු කර ඇති බව තහවුරු කරයි.

වගු අංක 3.5: ජලාස්ථික ඇසුරුම් දිස්ත්‍රික්ක අනුව ව්‍යාප්තිය (2007/2009 අගෝස්තු)

දිස්ත්‍රික්කය	මිල දී ගන්නන්		ඇසුරුම්	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
බදුල්ල	272	18	10,146	25
නුවරඑළිය	48	3	8,191	20
අනුරාධපුර	560	37	7,653	19
ගම්පහ (වේයන්ගොඩ)	127	8	4,709	12
ගම්බන්තොට	74	5	3,623	9
පුත්තලම	111	7	2,065	5
මාතලේ (දඹුල්ල)	159	10	1,196	3
පොළොන්නරුව	92	6	1,000	2
ගම්බන්තොට	24	2	799	2
කුරුණෑගල	58	4	720	2
වෙනත්	8	1	417	1
එකතුව	1,533	100	40,519	100

මූලාශ්‍රය: පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය, අනුරාධපුර

3.8 බෙදාදුන් ඇසුරුම් : පාර්ශවකරුවන් අනුව

විවිධ පාර්ශවකරුවන් අතර ජලාස්ථික ඇසුරුම් බෙදී ගොස් ඇති ආකාරය දක්වන 3.6 වගුවට අනුව ඇසුරුම්වලින් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් එනම් සියයට 42 ක් අලෙවිකරණය සඳහා වගා කිරීම, එකතු කිරීම, තොග වෙළෙඳාම, ප්‍රවාහනය සහ සිල්ලර වෙළෙඳාම යනාදිය අතුරින් කාර්යයන් කීපයක එනම් ජ්‍යෙෂ්ඨ කාර්ය කොටසක නියැළී පාර්ශවකරුවන් අතර බෙදා දී ඇති බව පෙනේ. එවැනි පාර්ශවකරුවන්ගේ ප්‍රමාණය සියයට 28 කි. මිලගට සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් එනම්, සියයට 32 ක් බෙදා දී ඇත්තේ පාර්ශවකරුවන් අතුරින් සියයට 47 ක් නියෝජනය කරන නිෂ්පාදකයින් අතර ය. ඒ අනුව, ඇසුරුම් ලබාගත් වැඩි පාර්ශවකරුවන් ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදකයින් ය. ඇසුරුම්වලින් සියයට 11 ක් තොග වෙළෙඳුන්ට ලබා දී ඇති අතර, ඔවුන් ඇසුරුම් ලබාදුන් පාර්ශවකරුවන් අතුරින් සියයට 7 ක් නියෝජනය කරයි. එකතු කරන්නන් (සියයට 2), ප්‍රවාහකයින් (සියයට 2) සහ සිල්ලර වෙළෙඳුන් (සියයට 1) අතර බෙදා දී ඇත්තේ ඉතා සුළු ප්‍රමාණයකි.

වගු අංක 3.6: විවිධ පාර්ශවකරුවන් අතර ජලාස්ථික ඇයුරුම් බෙදා හැරීම

ස්වභාවය	පාර්ශවකරුවන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)	ඇයුරුම් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
නිෂ්පාදකයින්	727	47	12,884	32
තොග වෙළෙඳුන්	113	7	4,584	11
එකතුකරන්නන්	40	3	980	2
සීල්ලර වෙළෙඳුන්	43	3	531	1
ප්‍රවාහකයින්	23	2	722	2
මිශ්‍ර	424	28	17,215	42
වෙනත්	162	11	3,583	9
එකතුව	1,533	100	40,519	100

මූලාශ්‍රය: පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය, අනුරාධපුර

3.9 බෙදුණු ඇයුරුම් : වයස් කාණ්ඩ අනුව

ජලාස්ථික ඇයුරුම් මිලදී ගත් පාර්ශවකරුවන් වයස් කාණ්ඩ අනුව ව්‍යාප්ත වී ඇති ආකාරය 3.7 වගුවෙන් දැක්වේ. එයට අනුව සියළු පාර්ශවකරුවන්ගේ සියයට 65 ක් ම වයස 30-50 අතර කාණ්ඩයේ වෙළෙඳපොළ පිළිබඳ අත්දැකීම්වලින් පිරිසුන් අය වූහ.

වගු අංක 3.7: ජලාස්ථික ඇයුරුම් මිල දී ගන්නවුන් වයස් කාණ්ඩ අනුව (%)

කාණ්ඩ අනුව මිල දී ගන්නන්	වයස් සීමාවන්		
	30 ට අඩු	30-50	50 ට වැඩි
නිෂ්පාදකයින්	7	61	32
ප්‍රවාහනය කරන්නන්	-	100	-
තොග වෙළෙඳුන්	11	79	11
එකතු කරන්නන්	-	100	-
සීල්ලර වෙළෙඳුන්	24	59	18
මිශ්‍ර	31	69	
එකතුව	12	65	23

මූලාශ්‍රය: පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනය, අනුරාධපුර.

සිව්වැනි පරිච්ඡේදය

ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය

4.1 හැඳින්වීම

“අපි වචනු-රටතනමු” වැඩසටහන යටතේ එළවළු හා පලතුරු අලෙවි දාමයන් හි විවිධ පාර්ශවකරුවන් අතර සහනදායී මිලකට බෙදා දෙන ලද ජලාස්ථික ඇසුරුම් කුමන කාරණා සඳහා භාවිතා කරන්නේ ද? යන්නත් ඉන් කොතරම් ප්‍රමාණයක් වැඩසටහනින් අපේක්ෂිත පරිදි එළවළු හා පලතුරු ඇසිරීම හා ප්‍රවාහනය සඳහා යොදා ගන්නේ ද? යන්නත් එසේ නො කරන්නේ නම්, එයට හේතු මොනවාද? යන්නත් විමසා බැලීම මෙම පරිච්ඡේදය මගින් සිදු කෙරේ.

4.2 නිෂ්පාදකයින් විසින් ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතා කරනු ලැබීම

එළවළු හා පලතුරු නිෂ්පාදකයින් වෙත බෙදා දෙන ලද ජලාස්ථික ඇසුරුම් ඔවුන් විසින් භාවිතා කරනු ලබන ආකාරය වතු අංක 4.1 හි දැක්වේ. එයට අනුව, අධ්‍යයන නියැදියේ හි සිටි මුළු නිෂ්පාදකයින් (119) ගෙන් 104 ක් එනම්, සියයට 87 ක් තමන් වෙත ලබාදෙන ලද ඇසුරුම්, වැඩසටහනින් අපේක්ෂා කළ පරිදි එළවළු හා පලතුරු ඇසුරා ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා භාවිතා කළහ. ඒ සඳහා භාවිතා වූ ඇසුරුම් ප්‍රමාණය 1370 ක් වූ අතර, එය නියැදියේ හි සිටි සියළු නිෂ්පාදකයින් ලබාගෙන තිබූ මුළු ඇසුරුම් ප්‍රමාණයෙන් (2036 ක්) සියයට 67 ක් තරම් වූ ඉහළ ප්‍රමාණයකි. නිෂ්පාදකයින්ගෙන් සියයට 28 ක් (නියැදි ගොවීන්ගෙන් 33 ක්) එම ඇසුරුම් අස්වැන්න නෙළීමේ කටයුත්ත සඳහා භාවිතා කළහ. ඒ සඳහා භාවිත ඇසුරුම් ප්‍රමාණය ගොවීන් ලබාගත් ඇසුරුම්වලින් සියයට 15 ක් (301 ක්) තරම් වූ ප්‍රමාණයකි. තම ගොවිපොළ තුළ දී අස්වැන්න නෙළා ඇසිරීම සඳහාත්, ඉන් අතරතුර ව ඒවා තම නිවසට ගෙනඒම සඳහාත් මෙම ඇසුරුම් භාවිතා විය. එහෙත් ඉන් අතරතුර ව එම ගොවීන්ගෙන් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදන වෙළෙඳපොළට රැගෙන ගියේ සාම්ප්‍රදායික ඇසුරුම් ක්‍රම භාවිතයෙනි.

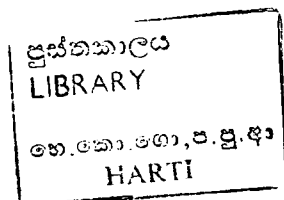
වතු අංක 4.1 : එළවළු හා පලතුරු නිෂ්පාදකයින් ලබාගත් ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය

භාවිත කාර්යය	සංඛ්‍යාව හා ප්‍රතිශතය			
	නිෂ්පාදකයින් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)	ඇසුරුම් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
එළවළු හා පලතුරු ප්‍රවාහනය සඳහා	104	87	1370	67
අස්වනු නෙළීමේ කටයුතු සඳහා	33	28	301	15
ලොකුලුනු වසන්තිකරණය පිණිස ප්‍රවාහනය සඳහා	36	30	71	3
අර්තාපල් බීජ ගබඩා කිරීම හා වසන්තිකරණය සඳහා	13	11	1185	58
වෙනත්	26	21	113	6

සටහන : සමහර නිෂ්පාදකයින් කාර්යයන් කීපයක් යටතේ ඇසුරුම් භාවිත කරන නිසා නිෂ්පාදකයින්ගේ මෙන් ම ඇසුරුම්වල ප්‍රතිශතයන් සියයට සමාන නොවේ.

මූලාශ්‍රය : ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය පිළිබඳ සමීක්ෂණය, (2009). හෙ.ගො.ප.පු. ආයතනය.

නිෂ්පාදකයින් වෙත ලබාදුන් ඇසුරුම්වලින් සියයට 67 ක් ව්‍යාපෘතිය මගින් අපේක්ෂා නො කරන ලද කාර්යයන් එනම් වසන්තිකරණය සඳහා බීජ ලුනු දඹුල්ල හා කලාවැව ප්‍රදේශයේ සිට නුවරඑළිය ප්‍රදේශයට

ප්‍රවාහනය කිරීම, බීජ අරතාපල ඇසිරීම හා වසන්තිකරණය, ඇදුම් බහාලීම හා නිවසේ යම් යම් දේවල් ඇසුරා තැබීම වැනි කාර්යයන් සඳහා භාවිතයට ගැනිණි. එම කාර්යයන් සඳහා තම ඇසුරුම් භාවිතා කළ නියැදි ගොවීන්ගේ ප්‍රතිශතය පිළිවෙළින් සියයට 30, සියයට 11 සහ සියයට 21 වේ. නියැදි ගොවීන් ලබාගත් ඇසුරුම්වලින් පිළිවෙළින් සියයට 3 ක්, සියයට 58 ක් හා සියයට 6 ක් එම කාර්යයන් සඳහා භාවිත කෙරිණි.

වනාන්තරයෙන් අපේක්ෂා කළ පරිදි, ජලාස්ථික ඇසුරුම් ලබාගත් නියැදියේ හි සිටි නිෂ්පාදකයින්ගෙන් සියයට 67 ක් තරම් ඉහළ ප්‍රමාණයක් එළවළු හා පලතුරු, එම ජලාස්ථික ඇසුරුම්වල බහා ප්‍රවාහනය කරන බව දැක්වූව ද එම ජලාස්ථික ඇසුරුම්වල බහා ප්‍රවාහනය කරන නිෂ්පාදන භාණ්ඩ පිළිබඳ ව විමසා බැලීමේ දී තවදුරටත් පැහැදිලි වූයේ, ප්‍රවාහනයේ දී තැලි පොති වී ගාමට ඉඩකඩ ඇති ගස්ලඬු, අඹ වැනි පලතුරු මෙන් ම තක්කාලි හා වම්බටු වැනි එළවළු හැරුණු විට අනෙකුත් පලතුරු, හා එළවළු ප්‍රවාහනය සඳහා එම ඇසුරුම් භාවිතය ගොවීන් අතර එතරම් ප්‍රචලිත ව නො පැවති බව ය. උදාහරණ ලෙස එළවළු ප්‍රවාහනය සඳහා ඇසුරුම් භාවිතා කළ නියැදි ගොවීන් එම ඇසුරුම් මගින් ප්‍රවාහනය කළ එළවළු පිළිබඳ ව විස්තර දැක්වෙන වගු අංක 4.2 පිළිබඳ ව විමසා බැලීමෙන් මෙය පැහැදිලි වේ. එයට අනුව, පලතුරු, හා එළවළු ප්‍රවාහනය සඳහා ඇසුරුම් භාවිතා කළ ගොවීන්ගෙන් සියයට 64 ක් වැනි ඉහළ ප්‍රමාණයක් තක්කාලි ප්‍රවාහනයටත් සියයට 19 ක් වම්බටු ප්‍රවාහනයටත් ඒවා යොදා ගති. අනෙකුත් නිෂ්පාදන ප්‍රවාහනයට එම ඇසුරුම් යොදා ගෙන ඇත්තේ සියයට 10 කටත් අඩු ගොවීන් ප්‍රතිශතයකි.

වගු අංක 4.2: එළවළු ඇසුරා ප්‍රවාහනය සඳහා ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය

එළවළු වර්ගය	වාරතා කළ ගොවීන් ගණන	ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිත ගොවීන් (ප්‍රතිශතයක් ලෙස)
තක්කාලි	67	64
වම්බටු	20	19
බීටරුළු	8	8
ගොවා	8	8
තලනබටු	3	3
කැරට්	6	6
බණ්ඩක්කා	7	7
අමුණරස්	7	7

සටහන : එක ම ගොවීන් කීපවරක් ප්‍රතිචාර දක්වා ඇති නිසා ගොවීන්ගේ ප්‍රතිශතයන් හි එකතුව 100 ට සමාන නොවේ.

මූලාශ්‍රය : ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය පිළිබඳ සමීක්ෂණය, (2009), හෙ.ගො.ප.පු. ආයතනය.

සමස්තයක් ලෙස ගත් විට, එළවළු හා පලතුරු ඇසුරා ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා නිෂ්පාදකයින් වෙත සහනදායී ලෙස දෙනු ලැබූ ජලාස්ථික ඇසුරුම්, අදාළ කාර්යය සඳහා ඉතා ඉහළ මට්ටමකින් භාවිතා නො වීමට හේතු කිහිපයක් බලපා තිබුණි. ඒවා නම්, ජලාස්ථික ඇසුරුම් තුළ සාම්ප්‍රදායික ව භාවිත පොලිසැක් බැග්වලට වඩා අඩු එළවළු හා පලතුරු ප්‍රමාණයක් ඇසිරිය හැකි වීම, ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිත කර ප්‍රවාහනය කිරීමේ දී වැඩි ඉඩ ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වීම, එසේ වැඩි ඉඩ ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය නිසා මෙන් ම පහසුවෙන් හැසිරවීමට ඇති අපහසුතාව නිසා අධික ප්‍රවාහන ගාස්තුවක් වැයවීම, ජලාස්ථික ඇසුරුම්වල බහා වෙළෙඳපොළට ඉදිරිපත් කරන භාණ්ඩ වැඩි මිලක් ගෙවා මිල දී ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් තරම් ගැනුම් කරුවන් නො සිටීම හා ඒ හේතුවෙන් ග්‍රාමීය මට්ටමේ සිට ගොඩනැගුණු ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිත අලෙවි දාම ඉතා සීමිත ප්‍රමාණයක් පමණක් පැවතීම යන ඒවා ය.

ජලාස්ථික ඇසුරුම්වල අඩු නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයක් පමණක් ඇතිරීමට සිදුවීම හේතුවෙන් ප්‍රවාහනයේ දී අධික ඉඩ ප්‍රමාණයක් හා විශදමක් වැයවීම යන කරුණ තවදුරටත් විමසා බැලීමේ දී පැහැදිලි වූයේ, සාම්ප්‍රදායික අලෙවි දාමය තුළ භාවිත ලොකු දැල් ගෝනියක එළවළු කිලෝග්‍රෑම් 55-60 අතර ප්‍රමාණයක් ඇසුරුව ද ලොකු ප්‍රමාණයේ ජලාස්ථික ඇසුරුමක ඇතිරිය හැක්කේ කිලෝග්‍රෑම් 30-35 අතර වූ නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයක් පමණක් බව ය. සාම්ප්‍රදායික දැල් ගෝනි 5-6 වැනි ප්‍රමාණයක් ත්‍රිපීලර රටියක පටවා වුව ද ගෙනයා හැකි වුවත්, අධික ඉඩක් ගන්නා මෙවැනි ජලාස්ථික ඇසුරුම් 2-3 කට වඩා එවැනි රටියක ප්‍රවාහනය කළ හො හැක. ලොරිවල ප්‍රවාහනය කිරීමේ දී ද කැලි ගණනට අය කිරීමක් කරන නිසා ජලාස්ථික කුඩාවල බහාලීමෙන් කැලි ගණන වැඩි වී වැඩි ගෙවීමක් කිරීමට සිදුවේ. උදාහරණ ලෙස, එල්ෆ් 350 ලොරියක ගෝනි තුළ ඇසුරා ප්‍රවාහනය කිරීමේ දී කෘෂි නිෂ්පාදන ටොන් 4 ක ප්‍රමාණයක් ගෙනයා හැකි අතර, එවැනි ලොරියක ම ජලාස්ථික ඇසුරුම් තුළ ප්‍රවාහනය කිරීමේ දී ගෙනයා හැක්කේ ටොන් 2 1/2 ක ප්‍රමාණයක් පමණි. ප්‍රවාහනය කරනු ලබන කෘෂි නිෂ්පාදන ගෝනිවල බහා කටයුතු කිරීමේ දී එම ගෝනියක් එක් අයෙකුට තම කරමත තබා පැවීම, බැම පමණක් නොව ගබඩා තුළට ගෙනයාම ද කළ හැකි වුවත්, ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතයේ දී එම කාර්යයන් සඳහා දෙපදනෙකුගේ සේවය ලබාගැනීමට සිදුවන අතර, ඒ සඳහා වැඩි මිලක් දැරීමට ද සිදුවේ.

එළවළු නිෂ්පාදනය කරන නුවරඑළිය, බදුල්ල වැනි දිස්ත්‍රික්කවල පිහිටි කඳුකර ප්‍රදේශවල සිට අභිචාරවල් ඔස්සේ පහළට නිෂ්පාදන ප්‍රවාහනය කිරීමේ දී බොහෝ විට කුළීකරුවන් යොදා ගැනීමට සිදුවන නිසා මෙසේ තනි පුද්ගලයෙකුට ජලාස්ථික ඇසුරුම් ප්‍රවාහනය කිරීමට නො හැකි වීම තවදුරටත් අධික මිලක් දැරීමට සිදුවන අවස්ථාවක් ලෙස නිරීක්ෂණය විය.

අධ්‍යයන නියැදියේ 6 සිටි නිෂ්පාදකයින්ගෙන් සියයට 35 ක් (ගොවීන් 42 ක්) ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතයේ දී ඉහත හේතු නිසා අධික මිලක් ගෙවීමට සිදුවන බව ප්‍රකාශ කළහ. ඉතිරි ගොවීන්ගෙන් සැලකිය යුතු පිරිසකට තමන්ගේ ප්‍රවාහන ක්‍රමයන් භාවිතා කිරීම හෝ පසින් ගෙනයාම නිසා ප්‍රවාහනය සඳහා වැඩි මිලක් ගෙවීමට සිදු වී නැත. ජලාස්ථික ඇසුරුම් ගොවීන් වෙත ලබා දුන්න ද ඒවායේ ඇසුරා ගෙන එන භාණ්ඩ සඳහා වැඩි මිලක් ලබාදීමෙන් ඒවා භාවිතය සඳහා ගොවීන් පොළඹවන වෙළෙඳ දාමයන් ප්‍රමාණවත් පරිදි ගොඩනැගී නැතිකම භාවිතය අඩු වීමට බලපා ඇති සාධකයක් වී ඇත. කාහිල්ස්, කීල්ස් වැනි සුපිරි වෙළෙඳසැල් හරහා ගොඩනැගී ඇති වෙළෙඳ දාමයන් හා දේශීය සංචාරක අවන්හල්වලට හා අපනයනය කරන්නන්ට එළවළු හා පලතුරු සපයන සුළු වෙළෙඳ දාමයන් කීපයක් ඇරැඹූ කොට මහා පරිමාණයෙන් විශාල ප්‍රදේශයක් ආවරණය වන සේ බිහි වූ වෙළෙඳ දාමයන් නොමැතිකම මෙහි දී දැකිය හැකි දුර්වලතාවයක් විය. එම නිසා ගොවීන් බොහෝ විට ජලාස්ථික ඇසුරුම්වල තම නිෂ්පාදන රැගෙන ගිය ද වැඩි මිලක් ලැබෙන්නේ ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිත කලින් සඳහන් වෙළෙඳ දාමයන් හා සම්බන්ධ මධ්‍යස්ථාන, තොග වෙළෙඳුන් හා එකතු කරන්නන්ගෙන් පමණි. එසේ වුව ද නිෂ්පාදන අපතේ යාම අඩුවීම වැනි කරුණු හේතුවෙන් වන වාණිජ සලකා ඇතැම් ගොවීන් එම ඇසුරුම්වල ම තම නිෂ්පාදන රැගෙන යති.

ගොවීන් තම නිෂ්පාදන රැගෙන එන ඇසුරුම්, නියමිත පරිදි භුවමාරු නො වීම ද අපේක්ෂිත කාර්යය සඳහා ඇසුරුම් භාවිතය දුර්වල කිරීමට බලපා ඇත. අධ්‍යයන නියැදිය තුළ සිටි, තම නිෂ්පාදන වෙළෙඳපොළ වෙත ගෙනයාම සඳහා ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිත කළ ගොවීන්ගෙන් සියයට 71 ක් (74 ක්) ප්‍රකාශ කළේ තමන් ගෙන එන නිෂ්පාදන වෙළෙඳපොළට ලබා දී ඒවා රැගෙන ආ ඇසුරුම් ආපසු ගෙනයන බව ය.

4.3: තොග වෙළෙඳුන් විසින් ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතා කරනු ලැබීම

අධ්‍යයනයට ලක් කළ තොග වෙළෙඳුන් පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනයෙන් ලබාගත් ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිත කරනු ලබන ආකාරය පිළිබඳ ව වගු අංක 4.3 හි දැක්වේ. එයට අනුව, තොග වෙළෙඳුන්ගෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් (10) එනම් සියයට 53 ක් තම ඇසුරුම් එළවළු හා පලතුරු ප්‍රවාහනයට භාවිතා කරන බව

දැක්වේ. ඔවුන් බොහෝ ඇති ඇසුරුම්වලින් සියයට 82 ක් ඒ සඳහා භාවිත කෙරේ. එළවළු හා පලතුරු ප්‍රදර්ශනය හා ගබඩා කිරීම සඳහා ද තොග වෙළෙඳුන්ගෙන් වැඩි පිරිසක් එනම්, සියයට 68 ක් තම ඇසුරුම් භාවිතා කර ඇත. ඕප් අර්තාපල් ගබඩා කිරීම හා වසන්තීකරණය සඳහා ද ඇසුරුම්වලින් සියයට 8 ක් තරම් වූ ප්‍රතිශතයක් භාවිත කර ඇත.

ඇසුරුම් මිල දී ගත් තොග වෙළෙඳුන්ගෙන් වැඩි පිරිසක් යම්කිසි අවබෝධයක් හා අරමුණක් ඇති ව එවා මිල දී ගෙන නියමිත කාර්යය සඳහා යොදවා ඇති බව ඔවුන් සමග කළ සාකච්ඡාවන්ගෙන් අනාවරණය විය.

වගු අංක 4.3: තොග වෙළෙඳුන් බොහෝ ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය

භාවිත කාර්යය	සංඛ්‍යාව හා ප්‍රතිශතය (%)			
	වෙළෙඳුන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	ඇසුරුම් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
එළවළු/පලතුරු ප්‍රවාහනය	10	53	2037	82
එළවළු/පලතුරු ප්‍රදර්ශනය හා ගබඩා කිරීම	13	68	562	23
ඕප් අර්තාපල් ගබඩා කිරීම/වසන්තීකරණය	01	05	191	08
වෙනත් කාර්යයන්	03	16	07	01

සටහන : සමහර වෙළෙඳුන් කාර්යයන් කීපයක් සඳහා ඇසුරුම් භාවිත කර ඇති නිසා වෙළෙඳුන් සංඛ්‍යාවෙහි හා ඇසුරුම් සංඛ්‍යාවෙහි ප්‍රතිශතයන් හි එකතුව 100 ට සමාන නොවේ.

මූලාශ්‍රය : ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය පිළිබඳ සමීක්ෂණය, (2009). හෙ.හෙ.ප.පු. ආයතනය.

මෙසේ අපේක්ෂිත ආකාරයට එළවළු හා පලතුරු ඇසුරුම් ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා ඇසුරුම් භාවිතා කරනු ලබන තොග වෙළෙඳුන්ගෙන් වැඩි පිරිසක් අපනයන කරන්නන්ට, සංචාරක අවන්හල්වලට සහ සුපිරි වෙළෙඳසැල්වලට එළවළු හා පලතුරු සපයන්නන් බව තවදුරටත් අප විසින් සිදුකරන ලද සාකච්ඡා හා නිරීක්ෂණයන්ගෙන් අනාවරණය විය. නාරාහේන්පිට, රත්මලාන වැනි ආර්ථික මධ්‍යස්ථානයන් හි කඩ පවත්වාගෙන යන තොග වෙළෙඳුන් කීප දෙනෙක් ද මේ අතර වූහ. කෙසේ වෙතත් ඉහත සඳහන් කළ සියළුම තොග වෙළෙඳුන් ප්‍රවාහන පහසුකම් හිමි (ලොරි හෝ ට්‍රැක් රථ) අය වීම විශේෂිත කාරණයක් විය. ඒ හේතුවෙන් ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතා කරමින් නිෂ්පාදන ප්‍රවාහනයට ඉදිරිපත් වන අනෙකුත් අයට, ප්‍රවාහනයේ දී මුහුණ පෑමට සිදුවන අවහිරකම්වලින් මිදීමට මෙම තොග වෙළෙඳුන්ට හැකියාව ලැබී ඇත. අධ්‍යයන නියැදිය සඳහා නො ගත්ත ද තොග වශයෙන් එළවළු හා පලතුරු ප්‍රවාහනය සඳහා ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිත කරන අනෙක් පාර්ශවය වන්නේ පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනයෙන් ලබාදුන් ඇසුරුම් ලබා ගෙන ඇති කීල්ස්, කාහිල්ස් වැනි සුපිරි වෙළෙඳ ආයතනයන් ය. දැනට ජලාස්ථික ඇසුරුම් ලබාගත් තොග වෙළෙඳුන්ගෙන් සැලකිය යුතු පිරිසක් ඒවා භාවිතය සඳහා උනන්දු කරවන වෙළෙඳ දාමයන්ට සම්බන්ධ අය නිසා (විදේශ අවශ්‍යතාවන්ට අනුව සැපයීම, අවන්හල්වලට සැපයීම වැනි) ඒවා භාවිතයට උනන්දු වූවත්, ඒවා දැනට භාවිතා නො කරන තොග වෙළෙඳුන්ගේ අදහස වූයේ, තමන් විශාල එළවළු ප්‍රතිශතයක් හසුරුවන නිසා ඒවා භාවිතය ප්‍රායෝගික නො වන බව යි.

4.4 සිල්ලර වෙළෙඳුන් විසින් ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතා කරනු ලැබීම

සිල්ලර වෙළෙඳුන්ගෙන් සියයට 100 ක් ම තම වෙළෙඳසැල් වෙත එළවළු හා පලතුරු ප්‍රවාහනය සඳහාත්, ඔවුන්ගෙන් සියයට 12 ක් එළවළු හා පලතුරු තම වෙළෙඳසැල්වල ප්‍රදර්ශනය සහ ගබඩා කිරීම සඳහාත් අදාළ ඇසුරුම් භාවිතා කළහ. එළවළු හා පලතුරු ප්‍රවාහන කටයුතු සඳහා යොදා ගත් ඇසුරුම් සියයට 65 ක් වූ අතර, එළවළු හා පලතුරු ප්‍රදර්ශනය හා ගබඩා කිරීම සඳහා යොදාගත් ඇසුරුම් ප්‍රමාණය මිල දී

ගෙන ඇති ප්‍රමාණයෙන් සියයට 50 කි. බොහෝ සිල්ලර වෙළෙඳසැල් එළවළු, පලතුරු පමණක් නොව, අනෙකුත් කාණ්ඩ ද ප්‍රදර්ශනය සඳහා ප්‍රොසට්ටිං ඇසුරුම් භාවිතය ප්‍රචලිත දෙයක් බවට පත් ව ඇත. බො දී ඇති ඇසුරුම් තුළට සුළු වහනය වීමෙන් එහි අසුරුණු ලබන එළවළු හා පලතුරු රත්වීමට බඳුන් නො වන නිසා රාත්‍රියේ දී එළවළු හා පලතුරු ඇසුරා තැබීමේ උපකරණයක් ලෙස ප්‍රොසට්ටිං ඇසුරුම් පනවිය වී ඇත. ඕප් ඇරතාපල් ඇසිරීම මෙන් ම ඒවා වසන්තිකරණයට භාජනය කිරීම (සියයට 24) සහ වෙනත් කාර්යයන් සඳහා (සියයට 16) ද ඇසුරුම්වලින් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් භාවිතා කෙරේ.

වගු අංක 4.4: සිල්ලර වෙළෙඳුන් ලබාගත් ප්‍රොසට්ටිං ඇසුරුම් භාවිතය

භාවිත කාර්යය	සංඛ්‍යාව හා ප්‍රතිශතය (%)			
	වෙළෙඳුන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)	ඇසුරුම් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය (%)
එළවළු/පලතුරු ප්‍රවාහනය	17	100	163	65
එළවළු/පලතුරු ප්‍රදර්ශනය හා ගබඩා කිරීම	02	12	127	50
ඕප් ඇරතාපල් ගබඩා කිරීම/වසන්තිකරණය	01	06	60	24
වෙනත් කාර්යයන්	03	18	40	16

සටහන : සමහර වෙළෙඳුන් කාර්යයන් කිපයක් සඳහා ඇසුරුම් භාවිතා කර ඇති නිසා වෙළෙඳුන් සංඛ්‍යාවේ හි හා ඇසුරුම්වල ප්‍රතිශතයන් හි එකතුව 100 ට සමාන නොවේ.

මූලාශ්‍රය : ප්‍රොසට්ටිං ඇසුරුම් භාවිතය පිළිබඳ සමීක්ෂණය, (2009). හෙ.ගො.ප.පු. ආයතනය.

4.5 අනෙකුත් කාණ්ඩයේ විසින් ප්‍රොසට්ටිං ඇසුරුම් භාවිතා කරනු ලැබීම

එළවළු හා පලතුරු එකතු කරන්නන් මෙන් ම ප්‍රවාහනය කරන්නන් ප්‍රොසට්ටිං ඇසුරුම් මිල දී ගෙන තිබුණ ද ඒවා භාවිතා නො කරන බව පැහැදිලි විය. එම අය අලෙවි දාමයන් හි අතරමැදි කාර්යයක නිරත අය නිසා අලෙවි දාමයේ ස්වාභාවික හැසිරීමට අනුකූල ව ඔවුහු ඒවා භාවිතයෙන් බැහැර ව සිටියහ. බොහෝ වෙළෙඳ ද්‍රව්‍ය අවසන් වරට ප්‍රවාහන කරනු ලබන කොළඹ මැතිං වෙළෙඳපොළ හා සති පොළවලින් මෙවැනි ඇසුරුම්වල ප්‍රවාහනය කරනු ලබන නිෂ්පාදන සඳහා පිළිගැන්මක් හා ඒවා සඳහා වැඩි මිලක් ලබාදීමෙන් දිරි දීමක් නො පවත්නා බැවින්, ප්‍රවාහකයින් ද ඒවා භාවිතය සඳහා සූදානම් ක් නැති බව පැහැදිලි විය. ප්‍රවාහකයින් ප්‍රවාහනය කිරීමට සූදානම් නොමැති නිසා එකතු කරන්නෝ ද ඒවා භාවිතයට සූදානම් නො සිටියහ.

අධ්‍යයනයේ දී අනාවරණය වූ තවත් කරුණක් වූයේ, කාර්යයන් ගණනාවක නිරත පුද්ගලයින් එනම්, තමන් වහා කර ඇඟවැසියන්ගේ නිෂ්පාදන ද එකතු කර තමන්ගේ වාහනයකින් වෙළෙඳපොළ කරා ප්‍රවාහනය කිරීමේ හි නිරත වූවන් ඉතා සාර්ථක ලෙස ප්‍රොසට්ටිං ඇසුරුම් භාවිතයේ හි නියැළෙන බව ය. මෙවැනි අය ඇත්තේ ඉතා සුළු පිරිසකි.

පස්වන පරිච්ඡේදය

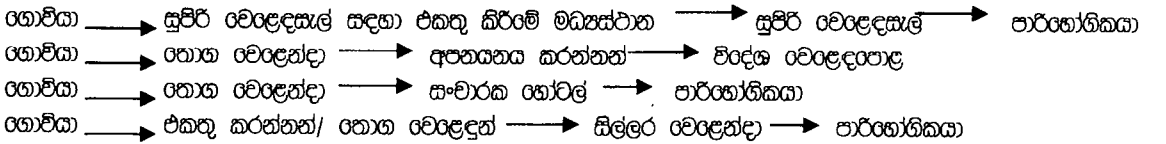
ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතයෙහි බලපෑම

5.1 හැඳින්වීම

ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතා කරනු ලබන අලෙවි දාමයන් පිළිබඳ ව සොයා බැලීම හා ඒවාට අනුබද්ධ ව ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය, පසු අස්වනු හානියට නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවයට හා ගොවි උව්‍යවල මිලට ඇසුරුම්වලින් කර ඇති බලපෑම පිළිබඳ ව මෙම පරිච්ඡේදයෙන් සාකච්ඡා කෙරේ.

5.2 අලෙවි දාමයන්

සිදු කරන ලද නිරීක්ෂණවලට අනුව ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිත අලෙවි දාමයන් කීපයක් හඳුනා ගත හැකි වූ අතර, ඒ ඔස්සේ හුවමාරු වන නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයන් මත පදනම් ව වැදගත්කමෙහි අනුපිළිවෙළට ඒවා පහත දක්වා ඇත.

ඉහත දැක්වූ අලෙවි දාමයන් පිළිබඳ ව විමර්ශනය කිරීමේ දී පැහැදිලි වූයේ, සුපිරි වෙළෙඳසැල් හා අනුබද්ධ වූ අලෙවි දාමය එම සුපිරි වෙළෙඳසැල්වලට අනුබද්ධ එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන හෝ එමගින් පත් කරන ලද නියෝජිතයන් හරහා විශාල ගොවීන් පිරිසක් සමඟ (උදාහරණ ලෙස තඹුත්තේගම ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය හා සමීඛන්ධි ප්‍රදේශය තුළ ගොවීන් 60ක් පමණ) නිරන්තර සබඳතා ගොඩනගා ගනිමින් වඩාත් කාර්යක්ෂම ලෙස ක්‍රියාත්මක වන බව ය. කාගිල්ස් ආයතනය ද පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනයෙන් ඇසුරුම් ලබාගෙන ඒවා සාර්ථක ව භාවිතා කරයි. එසේ ම පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනයෙන් ඇසුරුම් ලබාගත් ඇතැම් ගොවිහු කාගිල්ස් ආයතනයේ අලෙවි දාමය හා සමීඛන්ධි ව සිටිති. ඒ නිසා එම අලෙවි දාමය පදනම් කරගනිමින් ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය නිසා නිෂ්පාදනයට හා ගොවීන්ට වූ බලපෑම පිළිබඳ ව මෙහි දී සාකච්ඡා කෙරේ.

5.3 පසු අස්වනු හානිය

සාම්ප්‍රදායික ඇසුරුම් භාවිතය යටතේ වන හානියට සාපේක්ෂ ව ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය යටතේ නිෂ්පාදන වෙළෙඳපොළට ප්‍රවාහනය කිරීමේ දී සිදුවන හානිය පිළිබඳ ව ගොවීන් ලබා ඇති අත්දැකීම් පිළිබඳ ව තොරතුරු රැස් කළ අතර, ඊට අමතර ව සම්පූර්ණ අලෙවි දාමය තුළ දී ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය නිසා, සාපේක්ෂ ව අපතේ යන කෘෂි නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය පිළිබඳ ව සුපිරි වෙළෙඳසැල්වලින් ද විමසනු ලැබිණි.

ඒ අනුව බොහෝ එළවළු වර්ගවල නිෂ්පාදන වෙළෙඳපොළ වෙත ප්‍රවාහනය කිරීමේ දී වූ නාස්තිය සියයට 7-4 සිට සියයට 0-1 දක්වා විශාල ප්‍රමාණයකින් අඩු වී ඇති බව 5.1 වගුවෙන් පැහැදිලි වෙයි. අඹ, අලිපේර වැනි පලතුරුවල නාස්තිය සියයට 11-12 සිට සියයට 4 ටත් වඩා අඩු වී ඇති බව එම වගුවෙන් ම පැහැදිලි වේ.

වගු අංක 5.1 : ගොවි නිෂ්පාදන වෙළෙඳපොළ වෙත ගෙන ඒමේ දී විවිධ ඇසුරුම් ක්‍රම
 යටතේ අස්වනු හානිය (ප්‍රතිශතවලින්)

එළවළු			පලතුරු		
බෝගය	සම්ප්‍රදායික ඇසුරුම්	ජලාස්ථික ඇසුරුම්	බෝගය	සම්ප්‍රදායික ඇසුරුම්	ජලාස්ථික ඇසුරුම්
තක්කාලි	7.5	0.8	ගස්ලොවු	6.1	0.35
ගෝවා	3.8	0.4	කෙසෙල්	6.9	0.5
බෝංචි	2.9	0.1	අඹ	1.25	0
කැරට්	4.9	0	අලිපේර	11.7	3.6
වම්බටු	3.8	0.5			
මාළු මිරිස්	3.6	0			

මූලාශ්‍රය: ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය පිළිබඳ සමීක්ෂණය, (2009) හෙ.ගො.ප.ප්‍ර. ආයතනය.

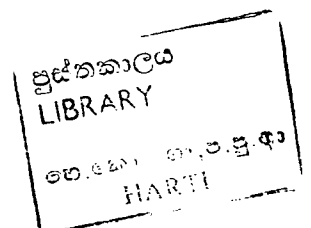
සුපිරි වෙළෙඳසැල් පවත්වාගෙන යනු ලබන ආයතන සමඟ කරන ලද සාකච්ඡාවේ දී අනාවරණය වූයේ, ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය නිසා ඔවුන් මිල දී ගන්නා අවස්ථාවේ සිට පාරිභෝගිකයාට විකුණන අවස්ථාව දක්වා කාලය තුළ දී වන හානිය සියයට 15 සිට සියයට 5 හෝ ඊටත් අඩු මට්ටමක් දක්වා අඩුකර ගැනීමට හැකි වී ඇති බව ය.

5.4 ගුණාත්මක තත්ත්වය

ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතයේ දී නිෂ්පාදනවල තැඹිලි හා සිරිම් සිදුවීම ඉතා අඩු නිසාත්, එම ඇසුරුම් වාතාශ්‍රය ලැබෙන පරිදි සකස් කර ඇති නිසාත්, අධික ලෙස රත්වීමක් සිදු නො වන නිසාත් ඒවා තුළ බහාලුමින් ප්‍රවාහනය කරන එළවළු හා පලතුරුවල ගුණාත්මක බව ඉහළ මට්ටමකින් ආරක්ෂා වන බව නිරීක්ෂණය විය. විශේෂයෙන් ම සුපිරි වෙළෙඳසැල් කරා ප්‍රවාහනය කරනු ලබන නිෂ්පාදන ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතයට අමතර ව ශීත කරන ලද ට්‍රැක් රථ තුළ රැගෙන එන නිසා ඒවායේ ගුණාත්මක බව තවදුරටත් ආරක්ෂා වෙයි. ඉහළ ගුණාත්මක බව නිසා ම පාරිභෝගිකයන් ද වඩාත් ඇදී එන බව එවැනි පාරිභෝගිකයින්ගේ ප්‍රතිචාරවලින් පැහැදිලි විය.

5.5 ගොවිපළ මිල

අධ්‍යයනයට අනුව, එළවළු හා පලතුරු ප්‍රවාහනය සඳහා ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතා කිරීම නිසා තම නිෂ්පාදන සඳහා වැඩි මිලක් ලැබෙන බව ප්‍රකාශ කළේ ගොවීන්ගෙන් සියයට 23 ක් (27 දෙනෙකු) පමණි. ඔවුන්ගෙන් සියයට 58 ක් එසේ නො ලැබෙන බව ප්‍රකාශ කළහ. ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය නිසා බොහෝ අලෙවි දාමයන් යටතේ ගොවිපළ මිල වැඩි වී නැතත් සුපිරි වෙළෙඳසැල් හා සම්බන්ධිත අලෙවි දාමය යටතේ එය පැහැදිලි ව ම වැඩි වී ඇත. එම අලෙවි දාමය යටතේ අදාළ ආයතනය විසින් කලින් දෙනු ලබන මිල ගණන් යටතේ නියමිත ඇණවුම් ප්‍රමාණයක් ලබාදීම සඳහා ගොවියා පොළඹවනු ලබයි. ඒ අනුව හැම විට ම එමගින් බොහෝදෙන මිල සාමාන්‍ය වෙළෙඳපොළ මිලට වඩා රු.2-10 අතර ප්‍රමාණයකින් වැඩි බව 5.2 වගුවෙන් පැහැදිලි වෙයි.

වගු අංක 5.2 : විවිධ ඇසුරුම් ක්‍රම යටතේ ගොවීන්ට ලැබුණු මිල ගණන් (රුපියල්වලින්)

නිෂ්පාදන	ඇසුරුම් ක්‍රමය	
	සාම්ප්‍රදායික (කි.ග්‍රෑම්යක මිල)	ජලාස්ථික ඇසුරුම් (කි.ග්‍රෑම්යක මිල)
<u>එළවළු</u>		
තක්කාලි	32.50	34.60
ගොවා	41.60	48.50
චම්බටු	34.07	38.92
කැරට්	67.20	78.67
කරළු	37.50	45.00
<u>පලතුරු</u>		
ගස්ලොවු	30.02	31.67
අඹ	15.50	20.00
අලිපෙර	21.67	23.33
කෙසෙල්	34.63	35.50

සටහන: මෙහි දී ජලාස්ථික ඇසුරුම් යටතේ වූ මිල ගණන් ලෙස දක්වා ඇත්තේ සුපිරි වෙළෙඳපොළ හා සම්බන්ධ වෙළෙඳ දාමය තුළින් ලබා දෙන මිල ගණන් ය.

මූලාශ්‍රය: හෙ.ගො.ප.ප්‍ර. ආයතනය, (2009). ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය පිළිබඳ සමීක්ෂණය.

තම නිෂ්පාදන සඳහා ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය නිසා ම වැඩි මිලක් නො ලැබෙන තත්ත්වයක් යටතේ වුව ද තවදුරටත් ඒවා භාවිතයට ඇතැම් ගොවීන් යොමු වී සිටින්නේ ඇයි ද? යන්න සොයා බැලූ අතර, පෙනී ගියේ අපගේ යන ප්‍රමාණය අඩුවීමෙන් පමණක් නොව ඇසුරුම සඳහා කරන බර අඩු කිරීමේ දී ද ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය නිසා වාසියක් සැලසෙන බව යි. සාම්ප්‍රදායික ව භාවිත පොම්පක් බැග් සඳහා කිලෝ 2 ක බරක් අඩු කරන අතර, එහි ඇත්තේ කිලෝවකටත් වඩා අඩු බර ප්‍රමාණයකි. ඒ හේතුවෙන් එවැනි නිෂ්පාදනවල ඇසිරීමේ දී හැම ගෝතියකින් ම කිලෝවකට වඩා පාඩුවක් දැරීමට ගොවීන්ට සිදු වේ. එහෙත් ජලාස්ථික ඇසුරුම්වල නිසම බර සඳහන් කර ඇති නිසා එම බර පමණක් අඩු කරනු ලැබේ. ඉන් ගොවීන්ට අලාභයක් සිදු නොවේ. මෙම කරුණ ගොවීන් ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතයට යොමු කරවන්නක් බවට පත් ව ඇත.

හයවැනි පරිච්ඡේදය

ගැටළු

6.1 ගැළුණුවීම

ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය හා සම්බන්ධ ගැටළු පිළිබඳ ව මෙම පරිච්ඡේදය තුළින් සාකච්ඡා කෙරේ. මෙහි දී ඒවා භාවිතය කිරීම සම්බන්ධයෙන් පැන නැගී ඇති ප්‍රායෝගික ගැටළු මෙන් ම එම කුඩා හා සම්බන්ධ තාක්ෂණික ගැටළු කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කෙරේ.

6.2 ගැටළු

අධ්‍යයනයේ දී අනාවරණය වූ පරිදි, නිෂ්පාදකයින් තම නිෂ්පාදන ප්‍රවාහනය සඳහා ජලාස්ථික කුඩා භාවිතා කිරීමට කැමැත්තෙන් සිටියත්, දැල් ගෝනිවලට සාපේක්ෂ ව ඒවා තුළ ඇති එළවළු හා පලතුරු ප්‍රමාණයක් ඇසිරීමට සිදුවීම හේතුවෙන් වැඩි ඉඩ ප්‍රමාණයක් ගැනීම නිසා ප්‍රවාහන ගාස්තු ලෙස වැඩි මිලක් දැරීමට සිදුව ඇත. උදාහරණ ලෙස, දැල් උරයක කිලෝ 55 – 60 අතර එළවළු ප්‍රමාණයක් ඇසිරිය හැකි වුවත් විශාල ප්‍රමාණයේ කුඩයක ඇසිරිය හැක්කේ එළවළු කිලෝ 30 – 35 අතර ප්‍රමාණයකි. මෙහි දී ප්‍රවාහන ගාස්තුව වැඩිවීම කෙරෙහි ඇසුරුම් උපකරණ ප්‍රමාණය වැඩි වීමට අමතර ව (ක්‍රීඩ්ලරයක දැල් උර 5 – 6 අතර ප්‍රමාණයක් ඇසිරිය හැකි වුවත්, ජලාස්ථික කුඩා ඇසිරිය හැක්කේ 2-3 අතර ප්‍රමාණයක් පමණි) බැම හා පැටවීම වෙනුවෙන් දෙදෙනෙකුගේ සහාය අවශ්‍ය වීම ද බලපා ඇත.

කඳු සහිත ප්‍රදේශවල එළවළු ප්‍රවාහනය කළීකරුවන් මාර්ගයෙන් සිදු කරනු ලබන අතර, එසේ කිරීමේ දී හිස මත තබාගෙන එක් පුද්ගලයකුට ගෙන යා හැකි නිෂ්පාදන වෙනුවෙන් දෙදෙනෙකුගේ සේවය ලබා ගැනීමට සිදුවීම හේතුවෙන් ද එවැනි ප්‍රදේශවල ප්‍රවාහනය වෙනුවෙන් අධික ගාස්තුවක් දැරීමට සිදු වේ.

ගොවීන්ගේ අදහස්වලට අනුව, පසුකාලීනව බෙදා දෙන ලද ඇසුරුම් ශක්තියෙන් අඩු ය. ඒ හේතුවෙන් ගස්ලඩු, අරතාපල් වැනි බර සහිත නිෂ්පාදන ඇසුරා ඒවා ඉස්සීමේ දී කඩා වැටෙන සුළු ය. ගොවීන් දැක්වූ අත්දැකීම් විශාල ඇසුරුම් පහක් පමණ බර දමා එක මත එක ඇසිරීමේ දී යටින් ම ඇති ඇසුරුමේ හි කම්බි කොකු දමා ඇති ස්ථානය කැඩී යයි. එමෙන් ම ඊට උඩින් ඇති ඇසුරුම්වල යටින් ඇති ඇසුරුමේ හි කම්බි කොකුවලට හසුවන ස්ථානය ද දිග අතට පැමිණී යයි. විශේෂයෙන් ම අරතාපල්, කැරට්, ගෝවා, බීට් වැනි බර එළවළු පැටවීමේ දී මෙසේ යට ම ඇති ඇසුරුම්වලට බර වැටී ඒවා පැමිණීම භාජනය වෙයි.

ගොවීන්ට අනුව වරින්වර නිකුත් කර ඇති ඇසුරුම්වල බර නිශ්චිත මට්ටමක නො තිබීම ද ප්‍රශ්නයක් බවට පත් ව ඇත. මුල් අවස්ථාවල දී සපයනු ලැබූ විශාල (large) ප්‍රමාණයේ ඇසුරුම්වල බර කි.ග්‍රෑ. 2.5 ක් වුවත් මෑතක දී සපයනු ලැබූ එම ඇසුරුම්වල බර කි.ග්‍රෑ. 2 කි. මෙසේ එක ම වර්ගයේ ඇසුරුම්වල බර ප්‍රමාණය වෙනස් වුව ද බොහෝ විට වෙළෙඳුන් විසින් ඇසුරුමේ බර ලෙස අඩු කරනු ලබන්නේ එක ම ප්‍රමාණයකි. එවිට ගොවියාට අවාසියක් සිදු වේ.

ගොවීන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද තවත් අදහසක් වූයේ, ජලාස්ථික කුඩා එකිනෙක ඇසිරීමේ දී එකිනෙකට මනාව සිරවීම සඳහා අවශ්‍ය කට්ටු තිබිය යුතු බව ය. දැනට සකසා ඇති කුඩාවල එවැනි කට්ටු නොමැති නිසා එකිනෙකට සිර වීමක් සිදු නොවේ.

එසේ ම මෑතක දී බෙදා දෙනු ලැබූ ඇසුරුම් තුළ කට්ටි දෙකක් තිබීම නිසා කලින් ඇසුරුම් ප්‍රමාණය ම ඇසිරීමට නො හැකි වී ඇත. එම කට්ටි අතරට එළවළු වැවී සිරවීම නිසා ඒවා තැඹිලි ද භාජනය වෙයි.

ඇසුරුම් සඳහා පියනයක් නොමැති නිසා ඒවා තුළට මිශ්‍ර වැනි සතුන් ඊරිම මෙන් ම අතරමග දී අතදමා එළවළු හෝ පලතුරු සොරකම් කිරීමට හැකිකාවක් ද ඇති බැවින් ආරක්ෂිත වැස්මක් ලෙස පියනය දැමීම වැදගත් බව ද ඇතැම් ගොවීන්ගේ අදහස විය.

කෘෂි නිෂ්පාදන සහිත පලාස්ටික් ඇසුරුම් ප්‍රවාහනය කරන ලොරි බොහෝමයක ඉවතට විසි වී යාම වැළැක්වීම සඳහා අවශ්‍ය කොකු නිර්මාණය කර නොමැත. ඒ හේතුවෙන් වංගුවල දී එම ඇසුරුම් ලොරිවලින් ඉවතට විසි වී යාමට ඇති ඉඩකඩ බොහෝ ය. එබැවින් ලොරි සඳහා එවැනි කොකු නිර්මාණය කිරීමේ වැදගත්කම සම්බන්ධයෙන් ද අදහස් ඉදිරිපත් විය.

මාතලේ සහ නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කවල විශාල ගොවීන් පිරිසක් පලාස්ටික් ඇසුරුම් මිල දී ගැනීම සඳහා වැඩි කැමැත්තකින් සිටියත් ඒවා ලබාගත හැකි ආකාරයන් පිළිබඳ ව ඔවුන්ට පැහැදිලි වැටහීමක් නො තිබුණි.

මේ අතර එළවළු හා පලතුරු නිෂ්පාදනයට කිසි ලෙසකින් හෝ සම්බන්ධයක් නැති පුද්ගලයින් සහනදායී මිලට සැහෙන ඇසුරුම් ප්‍රමාණයක් ලබා ගෙන ඒවා වැඩි මිලට විකුණා ඇති බව ද අනාවරණය විය. එබැවින් ඉදිරියේ දී ඇසුරුම් ලබාදීමේ දී සෘජුව ම අදාළ පුද්ගලයින් අතට පත්වීම කෙරෙහි සැලකිල්ල දැක්විය යුතු බව සාකච්ඡාවට සම්බන්ධ වූවන්ගේ අදහස විය.

හත්වැනි පරිච්ඡේදය

සොයා ගැනීම්, නිගමන හා යෝජනා

7.1 හැඳින්වීම

රජය විසින් “මහින්ද චින්තන” ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයට අනුකූල ව එළවළු හා පලතුරු නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයේ සිදුවන තාක්තික වැළැක්වීම සඳහාත්, උසස් තත්වයේ එළවළු හා පලතුරු පාරිභෝගිකයන්ට ලබා දීමත්, ගොවි ජනතාවට තම නිෂ්පාදන සඳහා ඉහළ මිලක් ලබාදීමත් අරමුණු කරගෙන කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවිකරණයේ දී ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය සඳහා උනන්දු කරවීම සඳහා වෙළෙඳ දාමයන් හි විවිධ පාර්ශවයන් අතර සහනදායී මිලකට ජලාස්ථික ඇසුරුම් 3,00,000 ක ප්‍රමාණයක් 2007-2010 අතර කාල සීමාව තුළ දී බෙදා දීමට සැලසුම් කරනු ලැබිණි. පසු අස්වනු තාක්ෂණ ආයතනයේ මාර්ගයෙන් ක්‍රියාත්මක වූ මෙම වැඩපිළිවෙලේ හි ක්‍රියාත්මකභාවය හා අපේක්ෂිත අරමුණු සපුරා ගැනීමේ ප්‍රගතිය, සාර්ථකත්වය ප්‍රභා කරගැනීමේ දී මුහුණ දෙන ගැටළු සනාදීය සොයා බලා අවශ්‍ය නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමේ අරමුණින් සිදුකළ මෙම අධ්‍යයනයේ හි සොයා ගැනීම්, නිගමන හා යෝජනා මෙම පරිච්ඡේදයෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ.

- 01. වෙළෙඳපොළ පාර්ශවකරුවන් විසින් ජලාස්ථික ඇසුරුම් ලබාගැනීම සඳහා ජාති උනන්දුවක් නො දක්වනු ලැබීම නිසා ඒවා බෙදා හැරීමේ කටයුත්ත මන්දගාමී ලෙස සිදු ව ඇත. එහෙත් 2009 අවසානය වන විට ව්‍යාපෘතියෙන් බෙදාදීමට අපේක්ෂිත මුළු ඇසුරුම් ප්‍රමාණයෙන් 1/3 කට (100,000 කට) ආසන්න ප්‍රමාණයක් බෙදාහැර තිබුණි.
- 02. පාර්ශවකරුවන් 1550 කට අධික පිරිසක් අතර බෙදා දී ඇති මෙම ඇසුරුම් වැඩි වශයෙන් ලබා ගෙන ඇති කණ්ඩායම වන්නේ නිෂ්පාදකයින් ය. ලබාගත් පිරිස අතර සියයට 47 ක් නියෝජනය කරන ඔවුන්ට ලැබී ඇති ඇසුරුම් ප්‍රමාණය සියයට 32 කි. ඇසුරුම්වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් එනම්, සියයට 42 ක් ලබාගෙන ඇත්තේ ඒවා ලබාගත් අය අතර සියයට 28 ක් නියෝජනය කරන වගා කිරීමේ සිට විකිණීම දක්වා කාර්යයන් ගණනාවක නියුතු (ඒකාබද්ධ) පාර්ශවකරුවන් ය.
- 03. බෙදා දුන් ඇසුරුම්වලින් සියයට 76 ක් පමණ එළවළු හා පලතුරු නිෂ්පාදනය අතින් වඩාත් ප්‍රමුඛ බදුදායක, නුවරඑළිය, අනුරාධපුරය හා ගම්පහ යන දිස්ත්‍රික්කවලට සීමා වී ඇත.
- 04. බෙදා දුන් මුළු ඇසුරුම් ප්‍රමාණයෙන් සියයට 70 ක් ම විශාල ඇසුරුම් වන අතර, එම ඇසුරුම් වර්ගය හැසිරවීමේ පහසුව හා ඇසිරිය හැකි නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය මත ජනතාව අතර වඩාත් ප්‍රචලිත ව ඇති බව ද අනාවරණය විය.
- 05. ඇසුරුම් මිල දී ගත් අයගෙන් සියයට 77 ක් පමණ වයස අවුරුදු 50 ට අඩු අය යි.
- 06. ලබාදුන් ඇසුරුම්වලින් සියලුම නො වුවත් වැඩි ප්‍රමාණයක් අපේක්ෂිත කාර්යය එනම්, එළවළු හා පලතුරු ඇසුරා ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා යොදා ගෙන ඇති අතර, එම ප්‍රමාණය පාර්ශවකරුවන් අනුව වෙනස් වෙයි. ඒ අනුව නිෂ්පාදකයින්, තොග වෙළෙඳුන් හා සිල්ලර වෙළෙඳුන් විසින් එම කාර්යය සඳහා යොදා ගනු ලැබ ඇති ඇසුරුම් ප්‍රමාණය එම කණ්ඩායම්වලට ලබා දී ඇති ඇසුරුම් ප්‍රමාණයන්ගෙන් පිළිවෙළින් සියයට 67, සියයට 82 සහ සියයට 65 වශයෙන් වේ. ඒ සඳහා අදාළ පාර්ශවයන් හි සහභාගීත්වය පිළිවෙළින් සියයට 87, සියයට 53, සියයට 100 වශයෙනි.

07. ඇසුරුම් භාවිත කිරීමට අපේක්ෂිත කාර්යයට සම්ප කාර්යයන් එනම්, අස්වනු තෙළීම, නිෂ්පාදන අසුරා තැබීම හා පුද්ගලයන් කිරීම වැනි කටයුතු සඳහා ද ඇසුරුම්වලින් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් භාවිතා වී ඇත. ඒ අනුව, ගොවීන්ගේ ඇසුරුම්වලින් සියයට 15 ක් අස්වනු තෙළීමටත්, තොග වෙළෙඳුන් හා සිල්ලර වෙළෙඳුන්ගේ ඇසුරුම්වලින් පිළිවෙළින් සියයට 23 ක් හා සියයට 50 ක් ඵලවළු හා පලතුරු ඇසුරා තැබීමට හා පුද්ගලයන් කිරීමටත් භාවිතා වී ඇත.
08. ඒ ඒ වෙළෙඳපොළ පාර්ශවයන් වෙත ලබාදුන් ඇසුරුම්වලින් සැලකිල්ලට ලක් කළ යුතු තවත් ප්‍රමාණයක් කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය හා අදාළ එහෙත් ව්‍යාපෘතිය මගින් අපේක්ෂා නො කළ කටයුත්තක් වන දඹුල්ල හා ගල්නෑව ප්‍රදේශයේ ගොවීන්ගේ බීජ ලුහු වසන්තිකරණයට ලක් කිරීම සඳහා නුවරඑළියට ප්‍රවාහනය කිරීමටත්, නුවරඑළිය හා බදුල්ල ප්‍රදේශයේ අරතාපල් ගොවීන්ගේ බීජ අරතාපල් ඇසුරා තැබීමට මෙන් ම ඒවා වසන්තිකරණයට ලක් කිරීමටත් භාවිතා වී ඇත. ඒ අනුව, නිෂ්පාදකයින්ට ලබාදුන් ඇසුරුම්වලින් සියයට 3 ක් බීජ ලුහු ප්‍රවාහනය සඳහා ද, නිෂ්පාදකයින් තොග වෙළෙඳුන් හා සිල්ලර වෙළෙඳුන්ට ලබාදුන් ඇසුරුම්වලින් පිළිවෙළින් සියයට 58 ක්, සියයට 08 ක් හා සියයට 24 ක් බීජ අරතාපල් ඇසිරීම හා ව්‍යාප්තිකරණය සඳහා ද භාවිත වී තිබේ.
09. සියළු ම පාර්ශවයන් වෙත ලබාදුන් ඇසුරුම්වලින් යම්කිසි ප්‍රමාණයක් ඵදිනෙදා ගෙදරදොර කාර්යයන් එනම්, කිළිටු රෙදි හා වෙනත් දේවල් ඇසුරා තැබීමට භාවිත වේ.
10. ගොවීන් බොහෝමයක් ඇසුරුම් භාවිතය සඳහා කැමැත්තක් දැක්වුවත් එය සීමා කිරීමට හේතු වන කරුණු ගණනාවක් අධ්‍යයනයේ දී අනාවරණය කරගැනීමට හැකි විය. ඒවා නම් සාම්ප්‍රදායික ඇසුරුමක් වූ පොලිසැක් ගෝනි (දැල් ගෝනි) වලට සාපේක්ෂ ව ප්‍රලාස්ටික් ඇසුරුම්වල ඇසිරිය හැක්කේ අඩු නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයක් වීමත්, ඒ හේතුවෙන් තම නිෂ්පාදන ප්‍රවාහනයට වැඩි ඉඩකඩ ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වීම හා වැඩි මිලක් ගෙවීමට සිදු වීමත් (බැම හා පැටවීමේ ගාස්තු වැඩිවීම නිසා) ප්‍රලාස්ටික් ඇසුරුම්වල බහා ලූ නිෂ්පාදන රැගෙන යාම ප්‍රවාහනය කරන්නන් විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබීමත් තමන් වෙළෙඳපොළට ගෙනයන ඇසුරුම් සඳහා වෙනත් ඇසුරුම් ලබාදීමේ ක්‍රමයක් නොමැති වීමත් වේ.
11. නිෂ්පාදන වෙළෙඳපොළට ගෙන ඒම සඳහා ප්‍රලාස්ටික් ඇසුරුම් භාවිතා කළ ගොවීන්ගෙන් සියයට 71 ක් ම නිෂ්පාදනයන් වෙළෙඳපොළට ලබා දී තම ඇසුරුම් ආපසු ගෙනයයි.
12. ගොවීන් විසින් ප්‍රලාස්ටික් ඇසුරුම් වැඩි වශයෙන් භාවිතා කරනු ලැබූයේ තක්කාලි, ගස්ලබු, අලිගැටපේර වැනි ඉක්මනින් තැලීම්, සිරිම්වලට ලක් ව අපතේ යා හැකි ඵලවළු හා පලතුරු ප්‍රවාහනය සඳහා ය. මෙසේ තක්කාලි ප්‍රවාහනය සඳහා ඒවා භාවිතා කළ ගොවීන්ගේ ප්‍රතිශතය සියයට 64 කි. එහෙත් ගෝවා, බෝංචි, කැරට්, මාළු මිරිස් මෙන් ම කෙසෙල්, අඹ යනා දී නිෂ්පාදන අසුරා ප්‍රවාහනයට ද ඒවා සුළු වශයෙන් යොදා ගනු ලැබිණි.
13. ප්‍රලාස්ටික් ඇසුරුම් භාවිත වෙළෙඳ දාමයන් (පිටස්තර ආයතන මගින් ලබාගත් ඇසුරුම් ද සහිත ව) ගොඩනැගී ඇත්තේ සීමිත ප්‍රමාණයක් වූ අතර, ඒ ඔස්සේ හුවමාරු වූ නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය ද වෙළෙඳපොළ තුළ ඇති සමස්ත නිෂ්පාදන ප්‍රමාණයෙන් සියයට එකකටත් අඩු ප්‍රමාණයක් (ඇස්තමේන්තු කර නොමැත) බැව් නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය.
14. ප්‍රලාස්ටික් ඇසුරුම් භාවිත වෙළෙඳපොළ දාමයන් අතර කිල්ස්, කාහිල්ස් වැනි ආයතන ඇතුළත් සුපිරි වෙළෙඳසැල් ජාලය ප්‍රමුඛ වන අතර, පීටර්ටවලට ඵලවළු හා පලතුරු සපයන අපනයන කරන්නන්ට හා සංචාරක භෝටල්වලට කෘෂි නිෂ්පාදන සපයන තොග වෙළෙඳුන් මිලගට වැදගත්

තැනක් ගනී. නාරාහේන්පිට හා රත්මලාන වැනි ආර්ථික මධ්‍යස්ථානවල සීමිත වෙළෙඳපොළ ප්‍රමාණයකට නිෂ්පාදන සපයන පුද්ගලයින් අතින් කාණ්ඩය වේ.

15. ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය වෙළෙඳපොළ තුළ විශාල විපර්යාසයක් කිරීමට තරම් සමත් නො වුවත් වෙළෙඳපොළ දාමයන් හි විවිධ මට්ටම්වල දී ඒවායේ භාවිතය අනුව අපතේ යාම් අඩු වී ඇති බව අනාවරණය කරගැනීමට හැකිවිය. උදාහරණ ලෙස ඇසුරුම්වල නිෂ්පාදන රැගෙන එන බොහෝ ගොවීන්ගේ නිෂ්පාදන සඳහා ඇසුරුම් භාවිතය එකතු කරන්නන් හෝ තොග වෙළෙඳුන්ගේ මට්ටමින් අවසන් වුවත් ඔවුන්ගේ අත්දැකීම අනුව එම නිෂ්පාදනවල අපතේ යාම එම මට්ටමේ දී සියයට 7 සිට 2 දක්වා හෝ ඊටත් පහළ මට්ටමක් දක්වා අඩු වී තිබේ. කාහිලිස් වැනි සුපිරි වෙළෙඳ ආයතනවලට නිෂ්පාදකයාගෙන් ලබා ගන්නා නිෂ්පාදන පාරිභෝගිකයා අතට පත්කිරීම තෙක් ම අපතේ යාම සියයට 9 සිට සියයට 3 දක්වා අඩු කරගැනීමට හැකි වී ඇත.
16. නිෂ්පාදන අසුරා ප්‍රවාහනය සඳහා ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතා කිරීම නිසා කාහිලිස් වැනි ඇසුරුම් දිගට ම භාවිතා කරන වෙළෙඳ දාමයන්ට සම්බන්ධ ආයතන විසින් ගොවීන්ගේ කෘෂි නිෂ්පාදන සඳහා ගෙවනු ලබන මිල වැඩි වී තිබේ. අධ්‍යයන කාලය තුළ දී එම වැඩිවීම තක්කාලි සඳහා සියයට 7 ක් ලෙසත්, වම්බටු සඳහා සියයට 14 ක් ලෙසත් ගොවා සඳහා සියයට 17 ක් ලෙසත් වූ බව අනාවරණය විය.
17. සෑම අවස්ථාවක දී ම ඉහළ මිලක් නො ගෙවීව ද ජලාස්ථික ඇසුරුම්වල අසුරා තම නිෂ්පාදන ගෙනයාම නිසා අපතේ යාම අඩුවීම හෝ කිසිදු අපතේ යාමක් නොමැති වීම මෙන් ම ඇසුරුම් බර වෙනුවෙන් අඩු කරන බර ප්‍රමාණය සියයට සියයක් ම නිවැරදි වීමෙන් සාම්ප්‍රදායික ගෝනි භාවිතයට සාපේක්ෂ ව යම්කිසි වාසියක් අත්වන බව ඒවා භාවිතා කරනු ලබන බොහෝ ගොවීන් විශ්වාස කළහ.

7.2 නිගමන

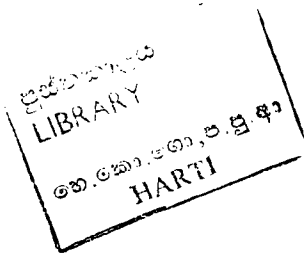
අද මෙරට වෙළෙඳපොළ තුළ අපතේ යන එළවළු හා පලතුරු ප්‍රමාණය දෙස බලන විට එය අඩු කිරීම සඳහා ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය වැඩි පසු අස්වනු තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායක් භාවිත කිරීම ඉතා කාලෝචිත වියවරකි. රට තුළ ඉහළ ජීවන මට්ටමක් සහිත පාරිභෝගිකයින්ගේ ප්‍රමාණය සීඝ්‍රයෙන් වැඩි වෙමින් පවතින අතර, තත්ත්වයෙන් උසස් එළවළු හා පලතුරු සඳහා පවතින ඉල්ලුම ද වැඩිවෙමින් පවතී. එම ඉල්ලුමට ගැළපෙන පරිදි සුපිරි වෙළෙඳපොළ ජාලය ගොඩනැගී ඇති අතර, ගොවීන් සමඟ ද සබඳතා ගොඩනගා ගනිමින් ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය තුළින් තත්ත්වයෙන් අතර්ඝ නිෂ්පාදන පාරිභෝගිකයාට නොකඩවා ලබාදීම සඳහා ඔවුන් ක්‍රියා කරති. ඒ සඳහා පාරිභෝගිකයින් වෙතින් ද ලැබෙමින් පවතින්නේ යහපත් ප්‍රතිචාරයකි.

එහෙත් ඉතා අඩු මුදලක් ගෙවා එළවළු හා පලතුරු රැගෙන යාම සඳහා සතිපොළ හා වෙනත් වෙළෙඳපොළ වෙත පැමිණෙන අතිවිශාල පාරිභෝගික සමාජයට එදිනෙදා අවශ්‍ය එළවළු හා පලතුරු සැපයීම ඉලක්ක කරගනිමින් හැසිරෙන මෙරට එළවළු හා පලතුරු වෙළෙඳ දාමයන් මගින් ඉහත දැක්වූ කාර්යය සපුරාලීම ලෙසෙහි පහසු කටයුත්තක් නො වන අතර, ඒ සඳහා දිගු ගමනක් යාමට සිදු ව තිබේ. දඹුල්ල වැනි ආර්ථික මධ්‍යස්ථානයකින් දිනකට පිටවන ලොරි ප්‍රමාණය හා නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය දෙස අවධානය යොමු කිරීමේ දී ඒවා ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතයෙන් ප්‍රවාහනය කිරීමට තවත් විශාල ලොරි ප්‍රමාණයක් මෙන් ම අනෙකුත් පහසුකම් ද සැලසීමට සිදුවේ. එහෙත් එසේ අධික වියදමක් දරමින් ප්‍රවාහනය කිරීමට සලස්වනු ලබන නිෂ්පාදන බාහු ස්ථානයන් හි හැසිරවීම හා අපතේ යාම්වලින් ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා ද අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් තිබිය යුතු ය.

අදාළ කාර්යයේ දී රජයේ මැදිහත් වීම ඉතා අත්‍යවශ්‍ය වන අතර, දැඩි නීතිරීති පැනවීම යනාදියෙන් එය කළ නො හැකිකක් වෙයි. රජයේ අනුග්‍රහය හා පහසුකම් යටතේ වෙළෙඳපොළ සඳහා සහභාගී වන සියළු ම පාර්ශවයන් දැනුවත් කිරීම හා ඔවුන්ගේ සහාය ලබාගැනීම තුළින් මේ සඳහා අවශ්‍ය මාර්ගය විවෘත කර ගැනීමට හැකි ය.

7.3 යෝජනා

01. ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය පුළුල් කිරීම සඳහා ඒකාබද්ධ ශාපයුම් ජාලය එනම්, නිෂ්පාදනය, එකතු කිරීම, ප්‍රවාහනය, වෙළෙඳාම ඇතුළු කාර්යයන් කීපයක හිරව වුවත් ශක්තිමත් කළ යුතු ය.
02. ඉහත දැක්වූ කාර්යය සාර්ථක කරගැනීම සඳහා පෙර හා පසු නිෂ්පාදන සබඳතා ගොඩ නගා ගැනීම පහසු වන පරිදි ගොවීන් ඒකරාශී කිරීම, සංවිධාන ගොඩනැගීම යනාදිය සඳහා රජයේ සහයෝගය ලැබිය යුතු ය.
03. කෘෂි නිෂ්පාදන ප්‍රදේශවල මාර්ග ඇති කිරීම, නිෂ්පාදන එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන ඇති කිරීම හා ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන අදාළ ඇසුරුම් භාවිතයට සරිලන පරිදි ඉඩකඩ පහසුකම් සහිතව හා ගබඩා කිරීමේ පහසුකම් (packing houses) සහිත ව නවීකරණය කිරීම. අවසන් නිෂ්පාදන සපයනු ලබන පොළ ආදිය සුදුසු පරිදි වැඩිදියුණු කිරීම යනාදිය ද සිදු කළ යුතු ය.
04. ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතා කිරීම සඳහා කඩිනම් හා සහනදායී පොළී අනුපාත යටතේ එක්රැස් කරන්නන්, තොග වෙළෙඳුන් හා ප්‍රවාහනය කරන්නන්ට යෝග්‍ය ට්‍රැක් හා ලොරි රථ මිල දී ගැනීමට සහයෝගය ලබාදීම.
05. ජලාස්ථික ඇසුරුම් භාවිතය හා එහි වැදගත්කම පිළිබඳ ව පාරිභෝගිකයින් ඇතුළු ව සියළු පාර්ශවයන් දැනුවත් කිරීම සඳහා ප්‍රචාරක හා පුහුණු වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීම.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

1. ශ්‍රී ලංකා (2009 සැප්. 29).
2. මහලියන ආරච්චි, ආර්. ඩී. (2009). කෘෂි අංශවිකරණය. එතුර මුද්‍රණ ශිල්පීයෝ, වැල්ලම්පිටිය.
3. වාසල, ඩබ්ලිව්.එම්.සී.ඒ. (2003).
4. Abeysekera, T. and Abeysekera, S. (2006). ' Alternative Supply Chain Management Practices and the Performance of Marketing Management Practices and the Performance of Marketing Channels in Fresh Fruits and Vegetable Marketing in Sri Lanka', Proceedings of International Symposium on Fresh Produce Supply Chain Management, 6-10 December 2006. Lotus Pang, Suan Kaeo Hotel, Chainaing mai, Thailand.
5. Gajanana, T.M., Murthy, S., Sudha, M. and Dakshinamoorthy, V. (2006). 'Marketing and Estimation of Post Harvest Losses of Tomato Crop in Karnataka'. Indian Journal of Agricultural Marketing, Vol. 20, No.1, January – April.
6. Jayathunge, K.G.L.R, Wasala, W.M.C.B, Rathnayake, H.M.A.P. Gunawardane, C.R. Samarakoon, H.C., Fernando, M.D. and Palipane, K.B. (Undated). 'Evaluation of Different Types of Packages for Handling and Transportation of Vegetables.' Unpublished Report. Institute of Post Harvest Technology.
7. John, P.J. (2008). A Handbook on Post Harvest Management of Fruits and Vegetables. Daya Publishing House, Chawla Offset Printer Services, Delhi.
8. Sharman, M. and Singh, R. (2008). 'Post Harvest Losses in Fruits and Vegetables in Himachal Pradesh'. Indian Journal of Agricultural Marketing, Vol. 22, No.1, Jan-April.
9. Sudha, M., Gajanna, T.M., Murthy, D.S. and Dakshinamoorthy, V., Indian Journal of Agricultural Marketing, vol.16, Number 1, Jan,-April 2002.
10. Sundaresan, R., Selvaraj, K.N., Ramasomy, C. and Kuruvila, A. 'Agricultural Marketing Technology and Increasing Market Orientation – Issues and Future Strategies'. Journal of Agricultural Marketing, vol. 18.
11. Verma, A. and Singli, K.P., 'An Economic Analysis of Post Harvest losses in Fresh Vegetables'. Indian Journal of Agricultural Marketing, vol. 18, No.1, Jan.-April 2004, pp 135-139.